

Buletin lunar
al CNPF – luna
decembrie, 2019

2

Decizii ale Consiliului
de administrație al Comisiei
Naționale a Pieței Financiare

2

O platformă
regională se angajează
să promoveze vinurile

3

Evoluțiile și perspectivele sectorului de creditare nebancaară au fost discutate în cadrul unei conferințe la Chișinău

Peste 130 de participanți, inclusiv reprezentanți ai pieței financiare nebancaare, autorități publice, experți internaționali, organizații de dezvoltare și fonduri de investiții s-au reunit marți, 11 februarie, la Chișinău, pentru a discuta despre importanța și impactul sectorului de creditare nebancaară asupra dezvoltării economice și incluziunii financiare, în noul context de reglementare.

Organizatorii conferinței “Finanțarea responsabilă – perspectiva sectorului de creditare nebancaară”, Camera de Comerț Americană din Moldova, Comisia Națională a Pieței Financiare și Fondul European pentru Europa de Sud-Est, au abordat subiecte precum: aspecte ale evoluției pieței de creditare nebancaară din Moldova, România și Bosnia; atractivitatea sectorului pentru instituțiile financiare străine; evaluarea bonității clienților și a transparenței activității de creditare ca premise pentru finanțarea responsabilă; crowdfunding-ul ca model alternativ de finanțare etc.

În adresarea sa de salut către participanții conferinței, vicepreședintele CNPF, Iurie Filip, a menționat importanța sectorului de creditare nebancaară în promovarea accesului la finanțe pentru gospodăriile cu venituri reduse și micii antreprenori. “Totuși, dezvoltarea rapidă a organizațiilor de creditare nebancaară implică sporirea unor riscuri adiționale, fiind necesare noi reglementări de creditare responsabilă pentru a diminua fenomenul supra-îndatorării beneficiarilor de

împrumuturi”, a specificat vicepreședintele CNPF.

În continuare, directorul Departamentului creditare nebancaară din cadrul CNPF, Alina Cebotariov, a prezentat evoluțiile și tendințele înregistrate în sector, specificând că în cinci ani piața creditelor nebancaare a crescut de la 3,3 miliarde lei la finele lui 2014 până la 10,3 miliarde lei în trimestrul III 2019. “Pentru a asigura consolidarea stabilității financiare a sectorului de creditare nebancaară și a promova o protecție mai mare a consumatorilor de produse și servicii fi-

nanciare nebancaare, CNPF a elaborat un proiect de amendare a legislației aferente, care propune o serie de măsuri necesare pentru o activitate de creditare responsabilă cu scopul de a diminua riscul de supra-împovărare a populației, astfel ca beneficiarul să nu nimerescă în situația de incapacitate de plată”, a punctat Alina Cebotariov.

La rândul său, Angela Dimonu, șefa Serviciului Reglementare activități financiare și instituții nebancaare în cadrul Direcției Reglementare și Autorizare a Băncii Naționale a Româ-

ni, a precizat că instituțiile financiare nebancaare din România au regimuri diferite de reglementare, înregistrare și supraveghere, în funcție de tipul, volumul și specificul activităților de creditare desfășurate. Totodată, Angela Dimonu a accentuat rolul BNR în menținerea stabilității financiare, care a întreprins consecvent acțiuni în vederea evitării unei îndatorări excesive a populației, ce au vizat inclusiv impunerea unui set de condiții minime ce trebuie respectate de către îm-

Continuare în pag. 2.

Curs valutar
12.02.2020

Valuta	Rata	Cursul
USD	1	17.6263
EUR	1	19.2364
UAH	1	0.7214
RON	1	4.0338
RUB	1	0.2771

CAPITAL Market

**ÎN ATENȚIA
SOCIETĂȚILOR
PE ACȚIUNI!**

Recepționarea anunțurilor și rapoartelor anuale se efectuează la adresa:

ziarulcm@gmail.com

tel.: 022 22-12-87;

fax: 022 22-05-03

Moldpresa®
Tu alegi, noi difuzăm!

Banca Națională
a Moldovei

COMISIA NAȚIONALĂ
A PIEȚEI FINANCIARE

**Creditul
de consum.
Când banii
nu ne ajung...**

Citiți în pag. 4.

Abonează-te!

Abonează-te la Ziarul Capital Market în toate oficiile “Poșta Moldovei” din țară sau la distribuitorii noștri:

Moldpresa (022) 222221

Press Inform-Curier (022) 237187

Agencia “Ediții Periodice” (022) 233740

INVITAȚIE DE COLABORARE!

I.P. Ediția Periodică “Capital Market” lansează o propunere de colaborare pentru agenții și companiile de publicitate.

Telefon de contact – 022 22 9445,
email – gt@capital.market.md

PIAȚA PRIMARĂ

Pentru luna de raport, în Registrul de stat al valorilor mobiliare nu a fost consemnată nici o înregistrare aferentă emisiunii de acțiuni. În anul 2019 au fost realizate 26 emisiuni de valori mobiliare în valoare totală de 210,6 mil. lei, ceea ce constituie o descreștere cu 375,26 mil. lei sau cu 64,05%, comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent.

Evoluția numărului și a volumului emisiunilor de valori mobiliare în ianuarie-decembrie 2015–2019 este reflectată în Diagrama nr. 1 și Diagrama nr. 2.

În anul 2019, fluxul de investiții străine a constituit 20,44 mil. lei sau 9,71% din totalul emisiunilor de acțiuni.

Totodată, volumul investițiilor străine înregistrat în 2019 a crescut cu 3,13 mil. lei sau cu 18,08% față de aceeași perioadă a anului precedent.

TRANZACȚII EFECTUATE PE PIAȚA SECUNDARĂ

În luna decembrie 2019, pe piața secundară au fost efectuate 331 tranzacții cu valori mobiliare corporative în volum de 33,13 mil. lei raportate la 4,72 mil. valori mobiliare.

În anul 2019 pe piața secundară au fost efectuate 5771 tranzacții în volum de 5 250,43 mil. lei, volumul acestora înregistrând o creștere cu 557,36 mil. lei sau cu 11,88% comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent (Tabelul nr. 1).

Ponderea tranzacțiilor înregistrate pe piața secundară în decembrie 2019 după volumul tranzacțiilor și după numărul acestora este reflectată în Diagrama nr. 3 și Diagrama nr. 4.

TRANZACȚII EFECTUATE PE PIAȚA REGLEMENTATĂ

Conform rapoartelor prezentate de către entități, în luna decembrie 2019 pe piața reglementată au fost efectuate 27 tranzacții de vânzare-cumpărare în volum de 4,9 mil. lei raportate la 0,03 mil. de valori mobiliare, ceea ce constituie o creștere cu 3,87 mil. lei sau de patru ori mai mult comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent.

TRANZACȚII EFECTUATE ÎN CADRUL SISTEMULUI MULTILATERAL DE TRANZACȚIONARE (MTF)

În luna decembrie 2019, în cadrul MTF au fost efectuate trei tranzacții de vânzare-cumpărare în volum de 3,54 mil. lei raportate la 0,12 mil. de valori mobiliare.

TRANZACȚII EFECTUATE ÎN AFARA PIEȚEI REGLEMENTATE SAU MTF

În luna decembrie 2019, în afara pieței reglementate sau MTF, au fost efectuate 301 tranzacții în volum de 24,7 mil. lei raportate la 4,58 mil. unități de valori mobiliare.

Potrivit structurii tranzacțiilor efectuate în afara pieței reglementate sau MTF, în luna decembrie 2019, ponderea maximă după volum revine tranzacțiilor de vânzare-cumpărare care constituie 21,85 mil. lei sau 88,46%. Totodată, tranzacțiile de moștenire constituie 1,75 mil. lei sau 7,09%, tranzacții în urma donațiilor între persoanele care sunt soți, rude sau afini până la gradul II, inclusiv – 0,70 mil. lei sau 2,83% și, respectiv, alte tranzacții – 0,40 mil. lei sau 1,62% din volumul total al tranzacțiilor înregistrate în afara pieței reglementate sau MTF (Diagrama nr. 5).

Comisia Națională a Pieței Financiare:

MD 2012, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, 77,
tel. (37 322) 859 401, www.cnpf.md

Direcția generală dezvoltare instituțională
și relații externe: tel. (37 322) 859 430

Comisia Națională a Pieței Financiare

BULETIN LUNAR • 12 • 2019

PIAȚA DE CAPITAL

Diagrama nr. 1 Volumul emisiunilor de valori mobiliare

în ianuarie–decembrie 2015–2019

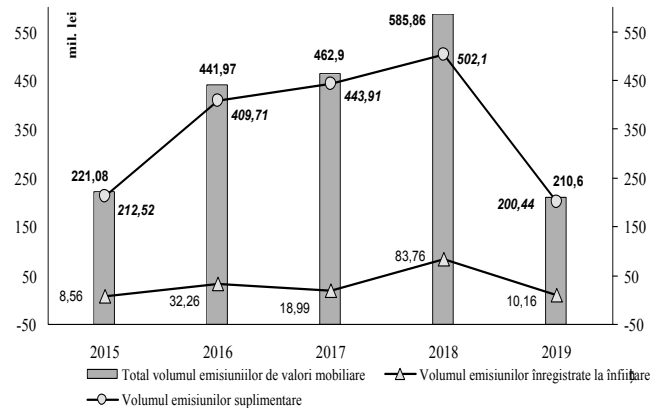

Diagrama nr. 2 Numărul emisiunilor de valori mobiliare

în ianuarie–decembrie 2015–2019

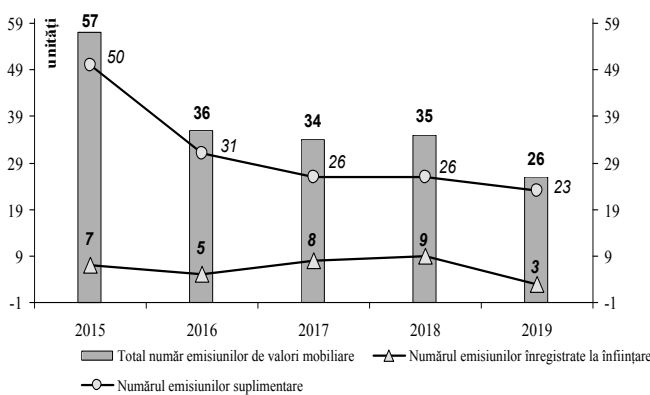

Diagrama nr. 3 Structura tranzacțiilor pe piața secundară, decembrie 2019 (după volumul tranzacțiilor)

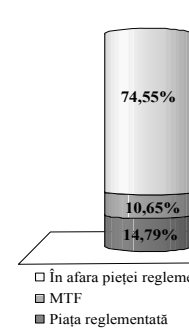

Diagrama nr. 4 Structura tranzacțiilor pe piața secundară, decembrie 2019 (după numărul tranzacțiilor)

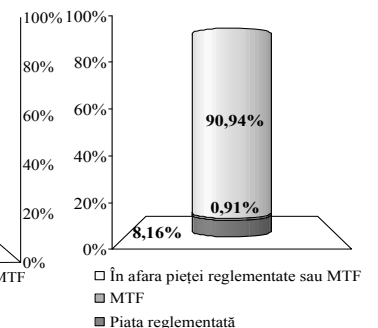
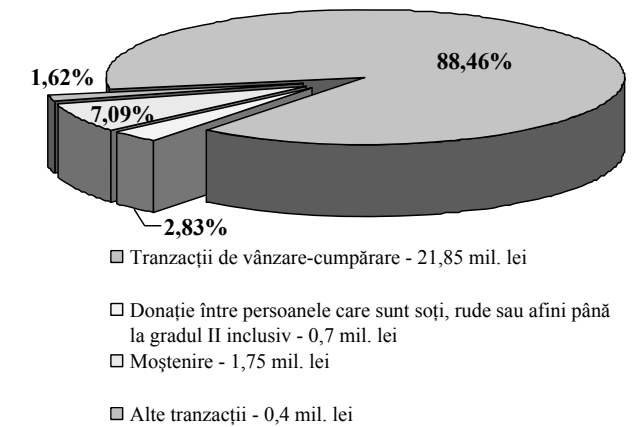

Diagrama nr. 5 Structura tranzacțiilor efectuate în afara pieței reglementate sau MTF în luna decembrie 2019

Tabelul nr. 1 Indicatorii privind volumele tranzacțiilor cu valori mobiliare corporative înregistrate în ianuarie-decembrie 2018–2019

Ianuarie-decembrie	Piața reglementată		Sistemul multilateral de tranzacționare (MTF)		Tranzacții în afara pieței reglementate sau MTF		Total piața secundară	
	unități	mil. lei	unități	mil. lei	unități	mil. lei	unități	mil. lei
2018	287	1930,3	92	47,22	7016	2715,55	7395	4693,07
2019	202	3273,95	46	5,76	5523	1970,72	5771	5250,43

Decizii ale Consiliului de Administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare

În cadrul ședinței ordinare din 10 februarie 2020, Consiliul de Administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare (CNPFF), potrivit competențelor conferite de legea-cadru, a aprobat decizii aferente pieței financiare nebancale, mai cu seamă:

AUTORIZARE

- Prospectul ofertei de preluare benevolă, inițiată de ofertantul multiplu în persoana: Simion Kristev, Maria Kristev, societatea comercială „MANMAL” SRL, „STALEVA” SRL și „VINIA TRAIAN GRO-UP” SRL, obiectul căreia îl constituie procurarea a 16 289 acțiuni ordinare nominative emise de întreprinderea mixtă „VINIA TRAIAN” SA, la prețul de 27,00 lei per acțiune, cu durata de 15 zile din data anunțării;

- Înregistrarea în Registrul agenților de asigurare și agenților bancassurance a Agentului de Asigurare „ELIGIBIL-ASIG” SRL;

- Exprimarea acordului pentru desemnarea dnei Cristina Mardari în funcția de contabil-șef adjunct al companiei „INTACT ASIGURĂRI GENERALE” SA, cu eliberarea avizului corespunzător;

- Eliberarea acordului prealabil pentru desemnarea dnei Elena Caraban în funcția de membru al Comitetului de conducere al întreprinderii mixte CA „GRAWE CARAT ASIGURĂRI” SA;

- Exprimarea acordului pentru desemnarea dnei Angela Țurcan și dlor Sergiu Borta și Sergiu Brînzilă în funcțiile de membri ai comitetului de audit în cadrul CA „ASTERRA GRUP” SA;

- Retragerea licenței societății comerciale „T.A.T.I. GRUP BROKER DE ASIGURARE” SRL pentru dreptul de a desfășura activitate de intermediere în asigurări, în legătură cu depunerea benevolă a licenței;

- Avizarea înregistrării de stat privind constituirea OCN „INTELLIGENT CREDIT” SRL (aprobata prin decizia asociatului unic din 20.01.2020);

- Înregistrarea în Registrul organizațiilor de creditare nebancale autorizate a entităților „OVI CREDIT” SRL și „BATU CREDIT” SRL;

- Aprobarea prețului de vânzare conform actelor de reevaluare a valorilor mobiliare deținute de administratorii fiduciar „BV Fiduciar Invest” SA, „Econ-Renaștere” SA și „Compania Fiduciară a Feroviarilor” SA care se expun la vânzare în condițiile art. 146¹ alin. (2) din Legea nr. 171/2012.

SUPRAVEGHERE

- Prescrierea și aplicarea avertismentului față de 13 Asociații de Economii și Împrumut și 8 Organizații de Creditare Nebancale să achite, în termen de 15 zile lucrătoare, plățile regulatorii de funcționare restante pentru trimestrul IV 2019 și penalitățile aferente.

Serviciul de presă al CNPFF

Evoluțiile și perspectivele sectorului de creditare nebancale au fost discutate în cadrul unei conferințe la Chișinău

Continuare din pag. 1.

prumutatori, astfel încât să se asigure premisele unei creditări responsabile. Măsurile adoptate de BNR au fost ajustate periodic, fiind recalibrate în funcție de evoluțiile climatului economic, tendințele și necesitățile identificate sau previzionate, precum și de cele ale reglementărilor în domeniu la nivelul Uniunii Europene.

Mila Malairău, directorul executiv al Camerei de Comerț Americane din Moldova, a specificat că: „De-a lungul a peste 15 ani de existență a sectorului, acesta și-a demonstrat utilitatea publică, în calitate de catalizator economic, fie prin finanțarea afacerilor, fie prin stimularea consumului. Conferința este un prilej oportun de a trasa niște concluzii în ce privește rolul și locul acestui sector pe piața financiară a Republicii Moldova, dar și de a trasa niște priorități pe viitor”.

În context, Oxana Bînzaru, director regional Finance in Motion, consultant investițional al Fondului European pentru Europa de Sud-Est, a afirmat că „EFSE este despre acce-

sul la finanțare și crearea unui sistem financiar stabil și prosper. Cu condiția că este gestionat corect, sectorul de creditare nebancale din Moldova poate deveni un exemplu de succes pentru incluziunea financiară a consumatorilor și microîntreprinderilor nebancale, atât de necesare pentru dezvoltarea economică durabilă”.

Evenimentul a inclus trei sesiuni de discuții despre cele mai actuale subiecte de interes: necesitatea reglementărilor în industria financiară nebancale, experiența internațională în domeniul creditării nebancale, impactul sectorului de creditare nebancale asupra impulsivității dezvoltării mediului privat, experiența altor țări în evaluarea bonității clientului și punerea în aplicare a creditării responsabile.

Conferința „Finanțarea responsabilă – perspectiva sectorului de creditare nebancale”, organizată în premieră la Chișinău, este un eveniment deosebit de important în contextul reformelor desfășurate atât pe piața financiară autohtonă, cât și la nivel regional și internațional.

Serviciul de presă al CNPFF

O platformă regională se angajează să promoveze vinurile

Proiectul WINET a atins o nouă etapă de semnare a acordurilor de colaborare cu companiile producătoare de vin

Calitatea vinurilor este, indiscutabil, de importanță majoră pentru a aduce performanță în sectorul vinicol, dar nu mai puțin importantă este promovarea produsului finit și deschiderea către toți cei care manifestă interes față de vinuri. Oamenii își doresc vinuri bune, noi ne putem aduce contribuția pentru a le descoperi.

Anume pornind de la acest principiu trebuie încurajat orice efort în favoarea promovării vinurilor, orice idee, orice pas făcut pentru a apropia producerea de consum. Un format de acest gen reprezintă proiectul transfrontalier „WINET – Comerț și Inovație în Industria Vinului”, proiect lansat relativ nu demult, proiect despre care s-a vorbit cu destul interes în cadrul evenimentului „Moldova Business Week 2019”, proiect care pe 31 ianuarie a mai urcat o treaptă. Acum câteva zile, prin efortul direct al Agenției de Investiții din Republica Moldova, mai multe companii vinicole din regiunea Bazinului Mării Negre – Republica Moldova, România și Bulgaria – au decis să-și coordoneze acțiunile pentru a beneficia de mai multă vizibilitate, care, la rândul ei, va atrage intensificarea exporturilor la nivel internațional, creșterea numărului de oportunități în comerțul transfrontalier, dar și modernizarea sectorului agricol.

Proiectul este implementat de Agenția de Investiții din Moldova, partener lider al primului proiect transfrontalier din regiunea Bazinului Mării Negre în domeniul comerțului și cooperării din sectorul vinicol, împreună cu partenerii de dezvoltare, Camera de Comerț și Industrie – Stara Zagora (CCISZ) din Bulgaria și Camera de Comerț, Industrie și Agricultură Tulcea (CCIATL) din România. Coordonatorul proiectului este Elena Oleinic-Slivinschi.

Elena Oleinic-Slivinschi consideră că proiectul pe care îl implementează vine să revoluționeze cooperarea sectorului vinicol din regiunea Bazinului Mării Negre, lucru care se poate obține printr-o comunicare activă a părților interesate, prin coordonarea eforturilor și printr-un interes constant de promovare a produselor vinicole. „În cadrul recentului eveniment, spune dânsa, au fost semnate primele 9 acorduri de colaborare cu reprezentanții vinărilor din RM, printre care: Castel Mimi, Purcari Wines, Rădăcini, Combinatul de Vinuri „CRICOVA” SA, Chateau Vartely Winery, ATU Winery, GOGU Winery, Chateau Cristi, „Mileștii Mici”. Mă bucur că am reușit! Mulțumesc colegilor Ștefan Iamandi, Alina Fortunatova și colegilor din Agenția de Investiții pentru suport în realizarea acestui prim pas important pentru implementarea cu succes a proiectului WINET”.

E de remarcat faptul că semnarea acordurilor de colaborare a avut loc într-un format transfrontalier, împreună cu partenerii de proiect. În Bulgaria, compania Zaara Estate Winery și NGO-ul Club Dionysius din domeniul vinicol au semnat acorduri de colaborare. Și alte 6 companii din România au semnat acorduri de colaborare, printre care: Casa Niculițel, NicaHor Expert, Sarica Niculițel, Crama Habangia, Alcovin Macin, Crama Pivnițele.

La ceremonie a participat Ambasadorul României, Daniel Ioniță, Ambasadorul Bulgariei, Evgueni Ștefanov Stoytchev, Secretarul de Stat, Iuliana Drăgălin și Ștefan Iamandi, expertul Oficiului Național al Viei și Vinului.

Rodica Verbeniuc, director general al Agenției de Investiții din Republica Moldova, a menționat că „Proiectul WINET se încadrează în strategia Agenției de Investiții pentru a dezvolta platforme de fortificare și extindere a posibilităților de promovare și export al produselor și serviciilor moldovenesti.

Mai mult, inițiativa marchează și o premieră pentru țara noastră, fiind pentru prima dată când R. Moldova este partener și lider al primului proiect transfrontalier din regiunea Bazinului Mării Negre în domeniul comerțului și cooperării din sectorul vinicol. Platforma online WINET va fi un instrument de comunicare digital, eficient prin acces direct, rapid și fără costuri adiționale, pentru ca vinificatorii să-și poată asigura promovarea gratuită și creșterea propriei vizibilități. Este cert deja că Vinul Moldovei este ambasadorul țării noastre peste hotare, iar datorită calității înalte, anul trecut vinificatorii moldoveni au adus acasă peste 800 de medalii de la cele mai importante concursuri internaționale de profil. Ne dorim ca aceste reușite să se înmulțească, iar proiectul WINET va schimba modul de cooperare și va eficientiza comunicarea cu potențialii consumatori și distribuitori din regiune”.

Coordonatorul de proiect, Elena Oleinic-Slivinschi, a reconfirmat că WINET își are clar formulată agenda și va urma cu perseverență câteva obiective: dezvoltarea primei rețele internaționale online de producători și exportatori; facilitarea accesului la rețeaua de distribuitori internaționali, cu potențial de a încheia direct contracte de colaborare; asigurarea accesului la o piață extinsă de comercializare a vinurilor, care cuprinde mai multe țări; optimizarea costurilor de promovare pe durata proiectului cu vizibilitate internațională în cadrul diverselor evenimente și pe rețelele de socializare; schimburi de bune practici în România și Bulgaria (20 de companii din Republica Moldova, cu titlu gratuit) și altele.

Proiectul WINET se desfășoară în perioada 5 aprilie 2019 – 5 aprilie 2021 și este finanțat de Uniunea Europeană prin Programul Operațional BLACK SEA BASIN 2014 2020. Valoarea totală a acestuia este de 686.996 euro.

Constantin OLTEANU

“FinComBank” S.A.

În conformitate cu prevederile din art. 52¹ al Legii nr. 202 din 06.10.2017 privind activitatea băncilor și în temeiul Hotărârilor Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr. 15 din 11.01.2019, nr. 187 din 10.07.2019 și nr. 283 din 08.11.2019, precum și a deciziilor Comitetului de Conducere a “FinComBank” S.A. din 05.08.2019 (process-verbal nr. 30) și din 05.02.2020 (process-verbal nr. 6) “FinComBank” S.A. anunță despre începerea lunii a patra de expunere spre vânzare a acțiunilor emisiunii a XX ai Băncii pe piața reglementată ca “acțiunile separate”

CONDIȚIILE DE VÂNZARE A ACȚIUNILOR:

1. Luna a patra a expunerii spre vânzare a acțiunilor emisiunii XX a “FinComBank” S.A. pe piața reglementată ca “acțiuni separate” începe la data de 12 februarie 2020 și acționează pînă la data de 11 martie 2020.
2. Prețul inițial de vânzare – 159,52 MDL per acțiune.
3. Acțiunile expuse spre vânzare pot fi achiziționate în număr nelimitat de un singur sau mai mulți cumpărători, sau de un grup de persoane ce acționează concertat (achizitor potențial). În cazul achiziționării unui număr de acțiuni, care la prețul nominal constituie 1% sau mai mult din capitalul social al Băncii, achizitorul potențial, pînă la achiziționarea respectivă, trebuie să obțină aprobarea prealabilă a Băncii Naționale a Moldovei, în condițiile stabilite în art. 47 – 49 Legii privind activitatea băncilor nr. 202 din 06.10.2017.

INFORMAȚIA DESPRE “FINCOMBANK” S.A.:

Denumirea completă	“Banca de Finanțe și Comerț” S.A.
Denumirea prescurtată	“FinComBank” SA
Forma juridică de organizare	Societatea pe acțiuni
Adresa juridică	MD-2012, str. Puskin, 26, mun. Chisinau, Republica Moldova
IDNO – codul fiscal	1002600005347
Data înregistrării de stat	16 mai 2001 de către Camera Înregistrării de Stat
Genurile de activitate	activitatea băncilor și societăților de investiții
Capitalul social	131 544 200 MDL divizat în 1 315 442 acțiuni ordinare nominative de clasa I cu drept de vot La moment 117 653 de acțiuni emise constituie acțiuni de tezaur, ceia ce este egal cu 8,944% din numărul total al acțiunilor emise

CARACTERISTICA VALORILOR MOBILIARE A EMISIUNII XX:

Denumirea completă a emittentului	“Banca de Finanțe și Comerț” S.A.
Tipul valorilor mobiliare	Acțiuni ordinare nominative
Clasa acțiunilor	clasa I
Codul ISIN	MD14BFCM1001
Valoarea nominală a unei acțiuni	100 MDL
Numărul acțiunilor emisiunii a XX expuse inițial spre vânzare	475 478
Drepturile acordate de o acțiune	o acțiune ordinară nominativă emisă de Bancă acordă dreptul la un vot în cadrul adunării generale a acționarilor, dreptul de a primi o cotă-parte din dividende și o parte din bunurile Băncii în cazul lichidării acesteia

Informația care permite investitorilor (achizitorilor potențiali) să facă o apreciere în cunoștință de cauză asupra activelor și pasivelor, situației financiare, a profitului sau a pierderilor, asupra perspectivelor Băncii, precum și descrierea afacerilor și a situației financiare a Băncii pe parcursul ultimilor 3 ani este dezvăluită pe pagina web a Băncii www.fincobank.com și pagina web a pieței reglementate.

Informații suplimentare puteți obține la tel: 022 26-98-21; 26-99-40.

Comitetul de Conducere al Băncii

CAPITAL Market

Publicație bilingvă a CNPF

INDICE DE ABONAMENT:

Moldpres: 67770.

Poșta Moldovei: PM21700

EDITOR:

Instituția Publică Ediția Periodică
CAPITAL MARKET

Nr. de înregistrare:

1003600114204, 27 octombrie 2003

FONDATOR: COMISIA NAȚIONALĂ

A PIEȚEI FINANCIARE

REDACTOR-ȘEF:

Ghenadie TUDOREANU
Tel.: /373 22/ 229-445

REDACTOR:

Lilia ALCAZĂ

Recepționarea anunțurilor și rapoartelor

anuale: ziarulcm@gmail.com

TEL.: /373 22/ 22-12-87, 22-77-58

FAX: /373 22/ 22-05-03

ADRESA REDACȚIEI:
Str. Vasile Alecsandri, 115
(Colț cu bd. Ștefan cel Mare)

Cod IBAN: MD69VI000022249111050MDL
BC “Victoriabank”, SA., fil.11, Chișinău,
BIC VICBMD2X883

În ziar au fost utilizate știrile agenției «Moldpres» și «InfoMarket»
Articolele marcate cu semnul ■ reprezintă publicitate.
Orice articol publicat în “Capital Market” reflectă punctul de vedere al redacției. Republicarea textelor și imaginilor se permite doar cu acordul scris al publicației.

Tipar: Tipografia “Edit Tipar Grup” SRL

Creditul de consum Când banii nu ne ajung...

➤ Ce este un credit de consum?

Creditul de consum este un avans acordat de o instituție financiară pentru a putea face o cheltuială atunci când nu aveți destui bani. În Republica Moldova băncile și organizațiile de creditare nebancaară sunt instituțiile care pot acorda credite persoanelor fizice în funcție de situația individuală a fiecăreia. Chiar dacă creditele de consum pot fi acordate sub diferite forme, totuși elementele de bază rămân aceleași și trebuie înțelese de fiecare persoană.

➤ Contractul de credit

Creditul este acordat în baza unei înțelegeri dintre instituția financiară și persoana fizică care apare sub forma unui contract. Există norme care stabilesc prevederile de bază ale contractului și care vă permit, la nevoie, să îl anulați. Astfel, Legea privind contractele de credit pentru consumatori stabilește informațiile care trebuie incluse în orice ofertă de creditare, cele mai importante fiind: (i) *rata nominală a dobânzii și alte comisioane incluse*; (ii) *valoarea totală a creditului*; (iii) *dobânda anuală efectivă*; (iv) *durata contractului de credit*; (v) *valoarea totală plătită și valoarea ratelor lunare*.

Legea prevede un termen de 14 zile în care consumatorul poate cere anularea contractului de credit. Nu sunteți obligat să vă justificați, dar trebuie să restituiți banii deja primiți plus dobânda. De asemenea, aveți dreptul, în orice moment, de a rambursa un credit mai devreme decât prevede contractul. În acest caz s-ar putea să fiți nevoit să achitați anumite penalități, totuși, plata nu trebuie să depășească valoarea totală a dobânzilor "pierdute" efectiv de instituția financiară.

➤ Compararea ofertelor

Compararea ofertelor de credit înainte de a lua o decizie este o etapă importantă în alegerea unui produs care vi se potrivește cel mai bine. În acest sens, DAE este un indicator extrem de util deoarece permite ca diferite oferte de credit să fie ușor comparabile fără a avea neapărat o pregătire financiară. DAE include toate costurile unui credit - dobânda ce urmează a fi plătită, comisioanele aferente (comision de acordare; de gestionare etc.), cu excepția penalităților pentru întârzierea plăților, și le exprimă într-o singură cifră.

➤ La ce să fim atenți

Chiar dacă creditul de consum poate îmbunătăți confortul individual sau familial, acesta comportă anumite riscuri care pot agrava situația financiară. Cu timpul, rata dobânzii se poate modifica în sensul creșterii ratelor lunare. De asemenea, alte evenimente precum scăderea veniturilor sau pierderea locului de muncă pot afecta capacitatea de a face față plăților periodice, inclusiv a ratelor la credit. Persoanele cu venituri mici, cele cu venituri instabile sau cele cu o pregătire financiară redusă sunt cele mai vulnerabile și expuse riscului de supra îndatorare. Prin urmare, este important de evaluat foarte atent necesitatea contractării unui credit și capacitatea de rambursare. Totodată, sistemul financiar vine cu soluții, cum ar fi asigurarea împotriva unor posibile evenimente neprevăzute (șomaj, incapacitate de muncă sau de plată etc.).

Banca Națională a discutat cu Fondul Monetar Internațional distribuția parțială a profiturilor băncii în buget

Banca Națională a Moldovei (BNM) a confirmat că propunerea cu privire la distribuția parțială a profiturilor băncii în bugetul de stat a fost discutată cu Fondul Monetar Internațional (FMI).

Potrivit agenției INFOTAG, luni seară, Serviciul de presă al BNM a emis un comunicat de presă în care se relatează că "în condițiile agreate, o astfel de măsură corespunde standardelor internaționale în domeniul capitalizării băncilor centrale".

"Soluția este una echilibrată și va permite acumularea graduală a capitalului Băncii Naționale, necesar pentru exercitarea mandatului său, precum și diminuarea poverii asupra bugetului de stat prin distribuția de profit către acesta", se relatează în comunicatul de presă al BNM.

Regulatorul menționează că o asemenea distribuție este posibilă prin modificarea Legii cu privire la Banca Națională a Moldovei în sensul introducerii unui model de distribuție etapizată și parțială a profitului către bugetul de stat până la atingerea nivelului de 10% din capitalul BNM.

"Aceasta ar fi conformă practicilor internaționale și ar putea asigura echilibrul dintre distribuția profiturilor către bugetul de stat și capitalizarea graduală a Băncii Naționale", se arată în comunicat.

BNM menționează că "distribuția parțială a profiturilor a fost discutată de bancă, Guvern și FMI".

BNM a ridicat regimul de intervenție timpurie la "Moldindconbank", introdusă în octombrie 2016

Comitetul executiv al Băncii Naționale a Moldovei (BNM) a ridicat regimul de intervenție timpurie la BC "Moldindconbank" SA (MICB). Potrivit agenției INFOTAG cu referire la un comunicat al BNM, decizia a fost luată odată cu aprobarea, pe 10 februarie 2020, a lui Nikolay Borissov și Penka Kratunova în calitate de membri ai Comitetului de conducere al băncii.

"Ambii au o vastă experiență financiar-bancară la nivel internațional", se arată în comunicat.

Totodată, Victor Cibotaru, care a fost desemnat de BNM în calitate de administrator temporar, a revenit la mandatul său de vicepreședinte.

Astfel, BC "Moldindconbank" SA își reia activitatea independentă în regim normal, fiind restabilită pe deplin funcționalitatea organelor de conducere statutare.

Regimul de intervenție timpurie a fost instituit la MICB pe 20 octombrie 2016, după ce la această bancă au fost constatate activități concertate ale unui grup de persoane ce dețineau o cotă de 63,89% din capitalul social al băncii, fără permisiunea BNM.

În perioada intervenției timpurii, MICB a reușit să obțină în 2018 un profit de 500 mil. lei, iar în 2019 - de 678,7 mil. lei, prezentând cele mai înalte rezultate pe sistem la capitalul rentabilitatea activelor (ROA) și rentabilitatea capitalului (ROE). Acestea constituie 3,67% și, respectiv, 23,12%.

Pachetul majoritar de acțiuni al "Moldindconbank" a fost procurat în primăvara anului 2019 de către "DOVERIE UNITED-HOLDING AD" (Bulgaria) pentru suma de 700 mil. lei.

Elementele unui credit de consum:

- Rata dobânzii
- Comisioane
- Asigurare
- DAE
- Costul total al creditului
- Rata lunară
- Durata creditului

USAID va oferi granturi pentru înlesnirea exportului de fructe și struguri

Proiectul Agenției SUA pentru Dezvoltare Internațională (USAID) Agricultura Performantă în Moldova (APM) a lansat un apel de cereri de grant pentru implementarea planurilor de marketing la export al fructelor și strugurilor de masă. Data limită de depunere a dosarelor pentru finanțare este 16 martie, transmite MOLDPRES.

Activitățile finanțate vor facilita conformarea cu cerințele specifice ale importatorilor clar identificați din piața Uniunii Europene sau alte piețe netradiționale pentru sectorul

horticol al Republicii Moldova și vor contribui la creșterea exporturilor de fructe și struguri de masă spre aceste piețe.

Proiectul USAID/APM anticipează acordarea granturilor în valoare totală de 2,7 milioane de lei, iar beneficiarii selectați vor primi sume individuale între 600-900 mii de lei. Pentru a-și demonstra angajamentul față de finanțare, solicitantul trebuie să contribuie cu minim 50% din suma totală a activității de grant.

Activitățile de grant includ, dar nu se limitează la: investiții în alinierea produsului la cerințele cumpărătorului; activități de elaborare și implementare a instrumentelor de marketing; investiții în resurse umane etc.

Pentru persoanele interesate de apelul de granturi, pe data de 14 februarie va fi organizat un atelier informativ privind procedura de aplicare.

Proiectul USAID Agricultura Performantă în Moldova își propune în perioada 2016-2021 să contribuie la dezvoltarea sectorului agricol pentru a impulsiona creșterea economică și schimbările în localitățile rurale, sporind bunăstarea locuitorilor țării noastre.

Proiectul APM, împreună cu antreprenorii agricoli, Asociațiile utilizatorilor de apă pentru irigare și alți parteneri, contribuie la majorarea profitabilității fiecărui hectar de teren agricol, creșterea calității și productivității produselor cultivate, sporirea vânzărilor pe piața locală și internațională și încurajarea parteneriatelor în sectorul agricol.

Doar pentru cetățenii Moldovei. Proiect de investiții

Interviu cu fondatorul asociației „AGOZIM”, Roman Cernășev

Pe piața financiară a Moldovei a apărut un nou proiect de investiții, care permite participanților săi, ca investitori, să profite de productivitatea pământurilor moldovenești. Fondatorul asociației „AGOZIM”, Cernășev Roman, a oferit un interviu corespondentului nostru.

– **Domnule Cernășev, prezentați-vă, vă rog, cititorilor noștri.**

– M-am născut și am crescut la Chișinău. Sunt specialist în domeniul finanțării. Am absolvit trei universități din diferite țări: facultatea de Economie la o universitate din Rusia, facultatea de Finanțe la o universitate din Israel și specialitatea de analist financiar (CFA – Chartered Financial Analyst) la o universitate din Statele Unite ale Americii.

În Israel am fost unul dintre pionierii pieței valorilor mobiliare. Am participat la crearea Societății israeliene a profesioniștilor în investiții (ISIP). Am fost invitat să țin prelegeri la universitățile din Israel și Moldova. Aici, în Moldova, în anul 2016, am fost printre candidații finali la funcția de guvernator al Băncii Naționale. Puțin timp după asta, am întemeiat asociația agricolă „AGOZIM”.

– **De ce anume o asociație agricolă și de ce anume în Moldova?**

– Motivul cel mai important este prețul mic nejustificat pentru terenurile agricole în țara noastră. De fapt, industria agricolă în Moldova este extrem de ineficientă, deoarece pământurile sunt prelucrate de gospodăriile mici, fără a utiliza tehnologiile moderne. Asta determină rentabilitatea scăzută a producției, ceea ce, la rândul său, reprezintă cauza prețurilor mici pentru pământ.

Resursele pământului nostru sunt limitate, iar numărul populației crește încontinuu. Dacă nu va avea loc vreun război mondial, cererea pentru producția agricolă va crește constant, în condițiile în care aceste produse pot fi cultivate doar pe pământ.

Pământurile moldovenești nu sunt mai proaste decât cele franceze, dar sunt vândute la un preț de 10 ori mai ieftin. Credeți că acest lucru este justificat? Cunoașteți, că pe piețele financiare deseori au loc devieri temporare de preț a unui sau a altui activ de la valoarea acestuia, dar aceste fluctuații sunt prezente doar perioade limitate.

– **Vreți să spuneți că prețul de piață al pământului moldovenesc nu corespunde valorii lui?**

– Exact. Astăzi acesta este un activ foarte ieftin, pe care îl recomand pentru procurare. Sfatul meu nu este unic. Încă, pe timpuri Mark Twain spunea: „Cumpărați pământ, căci nimeni nu-l mai produce”.

– **Afirmările dumneavoastră sunt foarte convingătoare. Dar ce legătură au ele cu asociația agricolă pe care ați întemeiat-o?**

– Au o legătură directă. Asociația noastră este un proiect de investiții de creștere a unei livezi de nuci pentru cetățenii R. Moldova care doresc să-și investească economiile în pământul moldovenesc și în capacitatea de producere a acestuia. Partenerii noștri doar investesc în proiect, restul îl face asociația: plantează și prelucrează livada, cultivă, strânge și comercializează producția. Oferim investitorilor noștri posibilitatea de a investi fonduri relativ mici într-un proiect important, eficient, de lungă durată și profitabil. Partenerul cumpără în proprietate privată partea lui de livadă cu tot cu pământ. Ca orice altă proprietate privată, partenerul nostru poate vinde, dona sau transmite în moștenire partea sa de livadă. Acesta este punctul esențial al proiectului nostru.

– **Spuneți că proiectul dumneavoastră este extrem de profitabil. La ce etapă de dezvoltare se află acesta și despre ce cifre este vorba?**

– Asociația „AGOZIM” deține o livadă de nuci, care are opt ani, este plantată cu soiuri moldovenești pe o suprafață de aproximativ 50 de hectare și se află în suburbia Chișinăului. Cotele-părți din această livadă sunt oferite spre vânzare. Resursele ieftine de producere (terenurile agricole, forța de muncă și altele) permit asociației noastre o implementare eficientă a acestui proiect, a cărui rată medie de rentabilitate (IRR) se presupune a fi în jur de 12-18% anual. Este o cifră mult mai înaltă decât rentabilitatea imobilelor rezidențiale și comerciale din Moldova cu niveluri de risc similar. Atrageți atenția, este vorba despre o rentabilitate reală, în comparație cu cea nominală. Astfel, de exemplu, rentabilitatea nominală a unui depozit bancar poate fi de 7% anual, dar dacă nivelul mediu al prețurilor (inflația) în această perioadă va crește cu 5% anual, atunci rentabilitatea reală pentru un astfel de depozit va fi de doar 2% anual. În același timp, producția agricolă nu are de suferit din cauza inflației.

– **De ce doar pentru cetățenii R. Moldovei?**

– Anume aceasta este cauza prețului de piață mic pentru terenurile agricole moldovenești.

Dat fiind faptul că, în conformitate cu legislația moldovenească, doar cetățenii țării noastre au dreptul de a deține terenuri agricole în proprietate privată, fapt ce a servit drept bază pentru proiectul nostru. Dacă o astfel de lege nu ar fi existat, terenurile agricole moldovenești ar fi fost deja demult cumpărate de investitori străini pentru realizarea diferitor proiecte comerciale. Este evident că în acest caz prețul terenurilor agricole ar fi fost cu mult mai mare.

– **Credeți că ar trebui să permitem investitorilor străini să cumpere pământurile moldovenești?**

– Îmi este greu să dau un răspuns exact la această întrebare. Pe de o parte, aceasta, cu siguranță, ar îmbunătăți condițiile de trai ale cetățenilor, iar, pe de altă parte, ar contribui

la renunțarea de cea mai prețioasă resursă națională – pământurile roditoare.

Sunt convins că trebuie să susținem cetățenii noștri să utilizeze pământul drept o resursă subapreciată, dar cu capacitate de producție înaltă.

– **Ce anume ar trebui guvernarea noastră să facă în acest sens?**

– Ar putea suna paradoxal, dar este vorba despre formarea fondurilor de pensii și dezvoltarea pieței valorilor mobiliare. Vă explic.

Cetățenii bogați din țara noastră pot de sine stătător să implementeze un proiect agricol de anvergură și eficient în R. Moldova. Dar, în primul rând, noi nu avem mulți oameni bogați, iar în al doilea rând, pentru a nu fi prea dependenți de R. Moldova, aceștia aleg să investească din start în alte țări.

Altfel stau lucrurile în rândul cetățenilor cu venituri medii. Având unele economii, un medic de succes, să zicem, nu va cumpăra un lot de pământ și un tractor ca să meargă să lucreze în câmp în zilele sale libere. El are nevoie de o modalitate care să îi permită să efectueze o investiție de proporții, deci colectivă și eficientă.

În țările cu un nivel înalt de dezvoltare, rolul unui astfel de instrument investițional îl au fondurile de investiții. Fondul de stat de pensii este unul dintre acestea. Activitatea acestor fonduri are la bază acumularea resurselor bănești libere ale cetățenilor și investirea acestora în cele mai eficiente proiecte.

Din păcate, cetățenii R. Moldova nu au acces la un astfel de instrument. Acest fapt a servit drept motiv pentru lansarea proiectului nostru. Asociația „AGOZIM” oferă posibilitate cetățenilor cu venituri medii să participe la un proiect de anvergură de investiții colective. Dimensiunea proiectului determină eficacitatea înaltă și, ca urmare, rentabilitatea ridicată a acestuia.

– **Dvs. vă referiți la clasa de mijloc. De ce?**

– Clasa de mijloc este cea mai productivă clasă a societății și reprezintă un bun național. Expresia „exodul creierilor” se referă anume la acest grup de persoane. Reprezentanții clasei de mijloc depind foarte mult de

bunăstarea economică a țării sale. Planurile lor pe termen lung sunt strâns legate de economia țării, deoarece ei, de obicei, planifică să-și petreacă bătrânețea în această țară. Anume acești oameni au nevoie de investiții în țara lor, care ar aduce profit în monedă națională. Totodată, clasa aceasta este foarte bogată. Valoarea totală a proprietății bunurilor deținută de reprezentanții clasei de mijloc din R. Moldova este de zeci de ori mai mare decât cea deținută de oamenii bogați, pentru că ei sunt de mii de ori mai mulți.

Astfel, când vine vorba despre clasa de mijloc, este evidentă o cerere enormă nesatisfăcută pentru proiectele de investiții în R. Moldova. Urmările sunt jalnice. Aici putem menționa și prețurile în scădere pentru imobil, deoarece, neavând alte proiecte de investiții, oamenii s-au grăbit să cumpere apartamente în care, după cum s-a dovedit, nu are cine trăi.

O altă consecință este că conturile de depozit ale băncilor comerciale sunt pline cu mijloace financiare ale persoanelor fizice și juridice. În cele din urmă, majoritatea acestor surse de bani sunt folosite de bugetul de stat, prin emiterea de obligațiuni guvernamentale achiziționate de băncile comerciale. Probabil cunoașteți că proiectele înaintate de stat sunt, de obicei, puțin efective. În schimb, depunătorii primesc de la depozitul lor procentele, care nu acoperă nici măcar inflația. Rentabilitatea unei astfel de investiții este negativă, ceea ce înseamnă că peste un an, din banii economisiți, veți putea cumpăra mai puține bunuri decât astăzi.

Dar nu asta e cel mai rău. Cel mai grav este că o parte din resursele financiare libere ajung la unii indivizi neonești, cum ar fi, de exemplu, companiile care oferă servicii de comerț pe piața valutară (foreign exchange market sau, prescurtat, Forex).

– **Într-adevăr, investițiile pe această piață sunt foarte populare în țara noastră. Considerați că aceste investiții nu sunt o alegere bună?**

– Aceste depuneri de sume nu au nimic în comun cu investițiile! Mai degrabă aș numi acest fenomen pseudo-investiție, analogie fiind ciupercile și pseudo-ciupercile. La exterior ele se aseamănă, dar primul tip – te hrănește, iar al doilea – te otrăvește.

Investiția este o depunere de capital în dezvoltare. Dacă ați semănat grâu, aveți tot dreptul să intuiți că la anul veți strânge spice de grâu. Asta se întâmplă pentru că, în acest caz, pământul are capacitatea de a produce o valoare mai mare decât valoarea inițială. Aceeași capacitate, într-o măsură mai mică sau mai mare, o au multe alte proiecte de investiție.

Piața valutară (Forex) există pentru a permite exportatorilor și importatorilor să se protejeze de riscurile legate de fluctuațiile valutare, de care ei au parte pe parcursul activității sale. Astfel, această piață este necesară pentru o dezvoltare normală a economiei. Companiile necinstite conving cetățenii naivi să folosească această piață în alte scopuri. Aceste depuneri de bani le-aș compara cu un joc de cărți pentru bani. Cineva va câștiga în acest joc, iar cineva va pierde. Mărimea venitului câștigătorului va fi egală cu mărimea pierderii celui care a pierdut. În acest joc, banii trec doar din mână în mână. Nu există creștere la nici un nivel aici. Companiile, care oferă pe această piață serviciile sale, percep pentru ele comision. De obicei, ele sunt cele care câștigă în acest joc.

– **Vă mulțumesc pentru o discuție atât de interesantă. Vă doresc succes și sper că instrumentele de investiții în țara noastră au un viitor mai bun alături de dumneavoastră.**

Republica Moldova-FMI: O istorie de 26 de ani

Republica Moldova va solicita Fondului Monetar Internațional (FMI) inițierea negocierilor unui nou Program cu Fondul. Premierul Ion Chicu a declarat, după încheierea vizitei experților FMI, că va semna o scrisoare către instituția financiară internațională în care va solicita agrearea unui nou program. Acesta ar fi al unsprezecelea de la aderarea R. Moldova la FMI în anul 1992 și obținerea primei finanțări, un an mai târziu, când a fost pus în aplicare mecanismul de finanțare compensatorie și excepțională.

Programul a fost aprobat în 2016 pe trei ani, dar în pofida „turbulențelor” politice și a unor devieri de la angajamente, acesta va fi finalizat în martie 2020, când Consiliul de Directori Executivi al FMI va lua decizia privind ultima tranșă de 20 milioane de dolari SUA. „Republica Moldova este una dintre puținele țări care a reușit să ducă un program de la început până la capăt cu succes, deși provocări au fost multe, acțiunile din program erau dificile, dar s-a reușit. Am reușit să respectăm indicatorii de performanță, angajamentele noastre și cred că este o dovadă a maturității sistemului bugetar al Republicii Moldova. Am agreat asupra unor noi acțiuni, noi politici, care ar finaliza programul cu succes”, a declarat într-o conferință de presă prim-ministrul.

O dată simbolică, de altfel, este ședința din 20 martie, la care va fi discutată tranșă de 20 milioane de dolari.

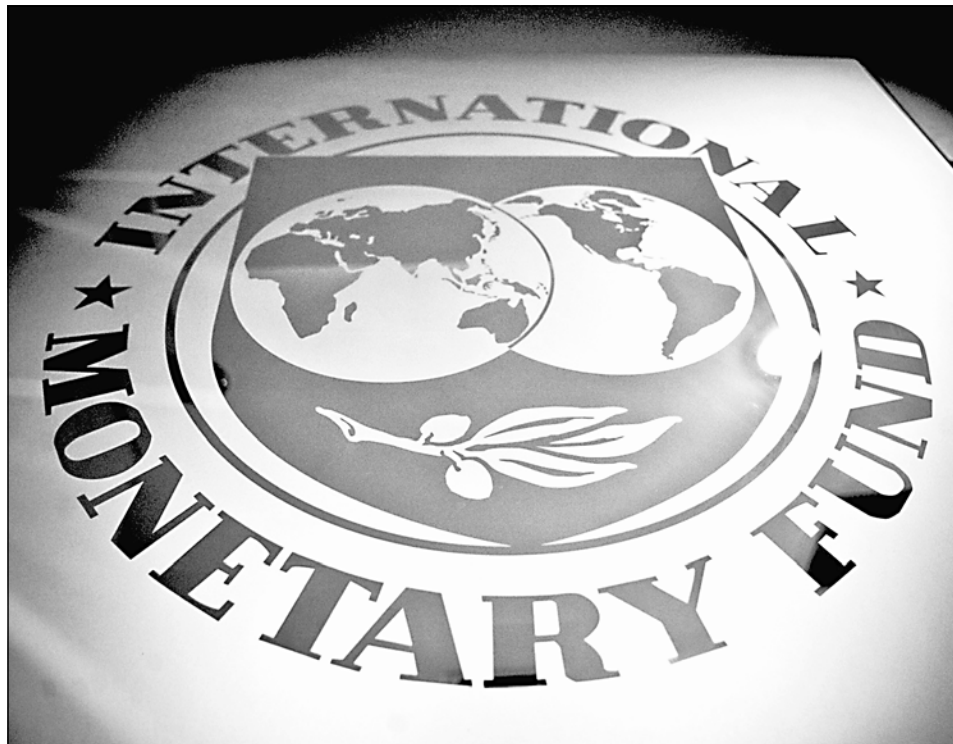
Programul pe trei ani al autorităților moldovenești, susținut de FMI, a fost aprobat la 7 noiembrie 2016. El a fost finanțat printr-un credit în valoare totală de 182 milioane de dolari SUA, dintre care circa 160 milioane de dolari SUA au fost deja alocate.

Și misiunea FMI a apreciat într-un comunicat că echipa de experți „a ajuns la un acord la nivel de experți cu privire la politicile necesare pentru a finaliza a șasea evaluare a programului susținut de FMI și a purtat discuții constructive cu autoritățile în contextul consultărilor pe anul 2020 prevăzute de Articolul IV al Statutului FMI. Evaluarea experților arată că programul a fost implementat conform așteptărilor, fiind realizate toate criteriile de performanță stabilite pentru sfârșitul lunii decembrie a anului 2019. Majoritatea criteriilor de referință structurale vor fi atinse până la finalizarea acestei evaluări, deși unele – mai târziu decât s-a convenit”.

Perspectivile sunt mai degrabă pozitive, dar rămân anumite riscuri, afirmă experții Fondului. Reinstaurarea instabilității politice, inversarea anumitor politici sau încetinirea ritmului reformelor ar putea afecta încrederea și limita opțiunile de finanțare externă. Pe de altă parte, ei nu exclud impactul cauzat de „instaurarea unei perioade îndelungate de încetinire a creșterii în statele care sunt principalii parteneri comerciali ai Republicii Moldova. Pentru a atenua aceste riscuri și a spori nivelul de reziliență, sunt necesare politici prudente și bine coordonate”.

Misiunea recomandă autorităților să elimine „punctele slabe din sfera managementului investițiilor publice”. În afară de aceasta, pentru a asigura finanțarea de către partenerii externi de dezvoltare, așa cum este prevăzut în buget, este necesar un puternic impuls de reformare. Între timp, „este necesar de elaborat planuri pentru situații neprevăzute care să fie implementate în cazul în care nu se vor materializa așteptările în privința intrărilor de mijloace din surse externe”.

Grupul de experți ai Fondului mai constată că se atestă o percepție generală precum că statul este corupt și justiția nu funcționează adecvat, cadrul de reglementare nu este pus în aplicare în mod corespunzător, iar existența sectorului impunit al întreprinderilor de stat generează riscuri bugetare și subminează concurența și productivitatea. Unele obiective urmează să fie realizate în perioada următoare, printre care aprobarea legislației referitoare la instituțiile financiare non-bancare pentru dezvoltarea sustenabilă și sigură a acestui sector. Un alt subiect abordat s-a referit la devierile financiare acumulate în sectorul reglementat de ANRE, pentru care e necesar să fie adoptată o cale de compensare.

Indiferent de unele riscuri, enunțate de experți, important este că s-a ajuns la un acord, Guvernul a agreat noi acțiuni, noi politici, care ar finaliza programul cu succes, iar Republica Moldova va primi ultima tranșă deja la sfârșitul lui martie.

Vor urma discuțiile asupra unui program. Începând cu anul 1993, Moldova a beneficiat de următoarele acorduri cu FMI pentru susținerea programelor de ajustare economică ale autorităților: Mecanismul de finanțare compensatorie și excepțională (CCFF), Mecanismul finanțării reformelor structurale (STF), acordurile Stand-by (SBA), Mecanismele de finanțare largită (EFF) și Mecanismele de reducere a sărăciei și creșterea economică (PRGF) – din 2009 și până în prezent numite Mecanisme de creditare largită (ECF). În 2009 Moldova a beneficiat, de asemenea, de o alocare unică în sumă de 117,71 milioane DST.

Primii bani de la FMI au venit în anul 1993, când R. Moldova se confruntau cu dificultăți ale balanței de plăți, din cauza problemelor serioase survenite după întreruperea unor acorduri de comerț și de plată, cauzate de tranziția de la comerțul în baza prețurilor fixe la comerțul multilateral în baza principiilor de piață.

Ministerul Finanțelor anunța, la sfârșitul anului 1993, că întreaga sumă de 103 milioane de dolari, acordată Moldovei cu titlu de credit pentru 1994 de către FMI, va fi utilizată pentru acoperirea deficitului balanței de plăți externe.

La mijlocul lunii decembrie 1993, după introducerea monedei naționale, Consiliul de Directori ai FMI a aprobat și un acord Stand-by în sumă de 51,75 milioane de drepturi speciale de tragere, după ce experții Fondului au discutat cu Guvernul și Banca Națională realizarea unui program atotcuprinzător de stabilizare și reforme structurale. Cu câteva săptămâni mai devreme, la 13 septembrie 1993, a fost aprobat Mecanismul finanțării reformelor structurale în sumă de 45 milioane de drepturi speciale de tragere. Ambele sume au fost acordate pe deplin.

În martie 1995 a fost semnat un nou acord stand-by în sumă de 58,50 DST (90 milioane de dolari). Guvernul Moldovei se angaja să reducă rata inflației anuale până la 10 la sută, ceea ce, în opinia unor experți, era foarte dificil de realizat. Condițiile pe care le punea FMI vizau și promovarea consecventă a reformelor economice, în special, constituirea pieței hârtiilor de valoare, adoptarea unor noi legi cu privire la Banca Națională și activitatea bancară. Însă, urmare a instabilității, ratării unor obiective, R. Moldova a primit doar 55 la sută din suma aprobată.

La 20 mai 1996, FMI a aprobat un credit pe trei ani în cadrul mecanismului de finanțare largită în sumă de aproximativ 195 milioane de dolari. Obiectivele rămân aceleași, reducerea inflației, care a coborât de la 116% în 1994 la 24% în 1995, menținerea stabilității financiare și instituirea instituțiilor și mecanismelor unei economii de piață până la sfârșitul perioadei de

program, pentru a pune bazele unei creșteri durabile și a unui echilibru de plăți viabil, finalizarea procesului de privatizare. În concordanță cu această strategie, principalele obiective macroeconomice pentru 1996-1998 sunt realizarea unei rate medii de creștere a PIB real de 4-5 la sută în cei trei ani; scăderea inflației la 6 la sută până în 1998; și reducerea deficitului contului curent extern până la 2 la sută din PIB. Istoria însă se repetă, crizele economice, pe fondul unei crize regionale, dar și politice, compromit multe angajamente, iar, drept urmare, doar 67 la sută din sumă este valorificată.

Creditul PRGF pe trei ani pentru Republica Moldova în sumă de 144 milioane de dolari, aprobat în decembrie 2000, doar după decizia Consiliului Director al Băncii Mondiale din 19 decembrie, același an, care a concluzionat că strategia preliminară de reducere a sărăciei creează o bază solidă pentru elaborarea strategiei de reducere a sărăciei, a avut aceeași soartă ca și cele două precedente. Incertitudinile politice și, pe fondul acestora, neîndeplinirea unor criterii de performanță, a dus la un rezultat lamentabil, doar o pătrime din sumă a fost alocată.

Au urmat trei ani, 2003-2006, în care R. Moldova nu a avut program financiar cu Fondul. Abia la 5 mai 2006, Consiliul Executiv al FMI a aprobat un acord nou cu R. Moldova, pentru o perioadă de trei ani, în baza Mecanismului pentru Reducerea Sărăciei și Creșterea Economică, în valoare echivalentă a 80,08 milioane DST (circa 118,2 milioane dolari SUA). Fondul preciza că PRGF este mecanismul de creditare al FMI cu regim preferențial pentru statele cu un venit mic. Rata dobânzii pentru creditele în baza PRGF constituie 0,5 la sută anual, creditele se oferă pe un termen de 10 ani, cu o perioadă de grație de 5,5 ani. Rata de absorbție a fondurilor acordate s-a ridicat la 79 la sută.

Nu a beneficiat R. Moldova de întreaga sumă și a celei mai mari finanțări obținute vreodată de autoritățile moldovenești de la FMI, de 574,4 milioane de dolari SUA, aprobate de Consiliul de Directori Executivi la 29 ianuarie 2010, din același motiv – nu au fost îndeplinite unele angajamente.

A urmat o perioadă de doi ani în care Moldova nu a avut program financiar cu Fondul. Iar la 7 noiembrie 2016 a fost aprobat un program, susținut de FMI printr-o finanțare în sumă de 182 milioane de dolari SUA, căruia i se va pune punctul final la 20 martie și va fi primul program din ultimele decenii care va fi finalizat cu succes.

Concluziile care se impun e că FMI „nu iartă” dacă nu-ți onorezi angajamentele, programul cu Fondul dă un mare plus de credibilitate în relația cu alți creditori și donatori și, nu în ultimul rând, negocierile cu misiunile venite la Chișinău nu sunt dintre cele ușoare, dar „orice poate fi negociat”, precum afirmă unii dintre cei care au stat la masa de negocieri cu grupurile de experți ai FMI.

Vlad BERCU

**Octavian Armașu:
Problema poverii
asupra bugetului trebuie
soluționată fără a pune
în pericol stabilitatea
financiară**

Problema poverii asupra bugetului în legătură cu achitarea datoriei statului față de Banca Națională a Moldovei (BNM) trebuie soluționată în măsura posibilităților și strict în cadrul a ceea ce se poate face, fără a pune în pericol stabilitatea financiară, susține guvernatorul BNM, Octavian Armașu.

Solicitat de corespondentul agenției INFOTAG, el a spus că, în prezent, cele mai mari active sunt activele oficiale de rezervă ale BNM și obligațiunile Ministerului Finanțelor, care asigură moneda națională aflată în circulație.

„Înțelegem că trebuie să reducem presiunea asupra bugetului. Da, aceasta este o mare nenorocire pentru Moldova (sustragerea unui miliard de dolari din trei bănci în anii 2014-2015 – “I.”), iar acum restituirea banilor afectează bugetul. Și dacă există posibilitatea de a reduce cumva povara asupra bugetului, atunci de ce să nu o facem?!” a spus bancherul.

Vorbind despre rata dobânzii la obligațiunile Ministerului Finanțelor, care se află în balanța BNM, guvernatorul a spus că rata a fost fixată la nivelul de 5%, astfel încât indicele acesteia să fie la nivelul inflației-țintă a BNM.

„Dobânda la obligațiuni ar trebui să acopere și să compenseze inflația. Scopul BNM este ca aceste valori mobiliare să se afle în balanța noastră până când sunt răscumpărate și să acopere obligațiile BNM privind masa monetară, pe care banca o emite și o pune în circulație liberă”, a explicat el.

Întrebat dacă statul ar putea să-și răscumpere obligațiunile de la bancă anticipat, guvernatorul a spus că legea prevede nu numai achitarea anticipată a acestora de către emitent, ci și răscumpărarea anticipată a acestor hârtii de valoare de către terți, atunci când BNM, în calitate de creditor, poate vinde această datorie unui investitor.

După cum a informat anterior INFOTAG, prin obligațiunile în sumă de 14 mlrd. lei, Ministerul Finanțelor a îndeplinit garanția statului, prin care BNM, în anii 2014-2015, a acordat Băncii de Economii, Băncii Sociale și Unibank credite de urgență în sumă de 14 mlrd. lei cu scopul de a menține lichiditatea acestor bănci și a menține stabilitatea în sistemul bancar al țării. Termenul de achitare a obligațiunii statului este de 20 de ani. Anual, din contul banilor din bugetul de stat, emitentul de obligațiuni le răscumpără de la BNM în sumă de circa 700 mil. lei, plățind peste 500 mil. lei sub formă de dobândă.

Pe 10 februarie, președintele Igor Dodon a lansat o propunere care să ușureze povara asupra bugetului în legătură cu răscumpărarea obligațiunilor statului de la BNM. Aceasta constă în faptul că BNM să-și distribuie anual profitul, achitând la buget în medie 250 mil. lei, ceea ce, potrivit lui Dodon, va permite ca în decurs de 20 de ani Ministerul Finanțelor să obțină 5 mlrd. lei cu care va putea achita obligațiunile statului față de BNM. Se zice că această decizie este coordonată cu FMI și că nu va duce la scăderea capitalului BNM.

Statistica tranzacțiilor înregistrate pe piața reglementată în perioada 03.02.2020 - 07.02.2020

Data tranzacției	Codul ISIN	Denumirea emitentului	Valori mobiliare	Prețul	Volumul	Valoarea nominală	Emisia	% din emisie	Tipul tranzacției
03.02.2020	MD14BFCM1001	SA "BANCA DE FINANTE SI COMERT"	33	199,38	6 579,54	100	1315442	0.00	Cumparare vnzare
03.02.2020	MD14BFCM1001	SA "BANCA DE FINANTE SI COMERT"	33	199,38	6 579,54	100	1315442	0.00	Cumparare vnzare
04.02.2020	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	234	265	62 010,00	100	4967794	0.00	Cumparare vnzare

Statistica tranzacțiilor înregistrate în afara pieței reglementate sau MTF pentru data de 03.02.2020 - 07.02.2020

Tipul tranzacției: Vânzare - cumpărare							
Nr. d/o	Denumirea emitentului	ISIN	Valoarea nominală a unei valori mobiliare, lei	Numărul de tranzacții înregistrate, un.	Numărul total de VM tranzacționate, un.	Volumul total al tranzacțiilor, lei	Pondere VM în numărul total al acestora în circulație, %
1	Cariera Micăuți	MD14MICU1005	10	1	11374	2000000,00	0,04
2	Parcul de Autobuze din Balti	MD14PAUT1001	11	18	180	1980	0,01
3	CAHULEANCA SA	MD14CAHU1000	10	5	43	430,00	1,39
4	DANA SA	MD14DANA1005	25	1	6600	50160,00	15,10
5	MOLDOVAGAZ SA	MD14MOLG1004	100	1	2	200,00	0,00
6	COMBINATUL AUTO NR.4 DIN CHIȘINĂU SA	MD14AUBI1000	10	1	297	1 800,00	0,04
7	TUTUN-CTC S.A	MD14TCTC1007	20	4	3167	95010	0,06
8	Zidcalten	MD14ZITE1001	10	1	10000	50 000	4,24
9	JANCOM SA	MD14ANCM1002	10	1	20625	319 687,50	6,47
10	Combinatul Auto nr.5	MD14OMBI1004	76	1	2	50,00	0,00
Tipul tranzacției: Moștenire							
Nr. d/o	Denumirea emitentului	ISIN	Valoarea nominală a unei valori mobiliare, lei	Numărul de tranzacții înregistrate, un.	Numărul total de VM tranzacționate, un.	Volumul total al tranzacțiilor, lei	Pondere VM în numărul total al acestora în circulație, %
1	COMBINATUL AUTO NR.4 DIN CHIȘINĂU SA	MD14AUBI1000	10	1	297	2 970,00	0,04
2	EFES VITANTA MOLDOVA BREWERY	MD14VEST1003	25	1	17	425,00	0,00
3	INTRA GROUP SA	MD14INGR1005	1	1	352	352,00	0,00
4	MOLDOVAHIDROMAȘ SA	MD24MHID1009	1	1	1580	80,00	0,06
5	DAAC HERMES GRUP SA	MD14MARS1000	1	1	672	880,00	0,00
6	UTLAPCAR SA	MD14UTLA1005	1	1	2366	23660,00	0,77
Tipul tranzacției: Donație între persoanele care sînt soți, rude sau afini până la gradul II inclusiv							
Nr. d/o	Denumirea emitentului	ISIN	Valoarea nominală a unei valori mobiliare, lei	Numărul de tranzacții înregistrate, un.	Numărul total de VM tranzacționate, un.	Volumul total al tranzacțiilor, lei	Pondere VM în numărul total al acestora în circulație, %
1	SPORT	MD14ROPS1001	5	1	18000	90000,00	0,51
2	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	MD14AGIB1008	200	1	35	7000	0,00
3	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	MD14AGIB1008	200	1	1	200	0,00
Tipul tranzacției: Vânzare-cumpărare conform prevederilor art. II alin. (3) din Legea nr.163-XVI din 13.07.2007 pentru modificarea și completarea Legii privind societățile pe acțiuni							
Nr. d/o	Denumirea emitentului	ISIN	Valoarea nominală a unei valori mobiliare, lei	Numărul de tranzacții înregistrate, un.	Numărul total de VM tranzacționate, un.	Volumul total al tranzacțiilor, lei	Pondere VM în numărul total al acestora în circulație, %
1	CORPORAȚIA DE FIN. RUR	MD14RURA1001	75	24	2853	888900,00	4,84
2	CORPORAȚIA DE FIN. RUR	MD14RURA1001	75	9	1972	635000,00	3,34
Tipul tranzacției: Retragera obligatorie în condițiile art.30 din Legea privind piața de capital:							
Nr. d/o	Denumirea emitentului	ISIN	Valoarea nominală a unei valori mobiliare, lei	Numărul de tranzacții înregistrate, un.	Numărul total de VM tranzacționate, un.	Volumul total al tranzacțiilor, lei	Pondere VM în numărul total al acestora în circulație, %
1	FULGER S.T.	MD14FULR1002	2	87	1343	2726,29	0,00
2	SUCCECOM	MD14SUCC1005	10	18	187	7429,51	0,00
Tipul tranzacției: Executarea hotărârii definitive a instanței de judecată							
Nr. d/o	Denumirea emitentului	ISIN	Valoarea nominală a unei valori mobiliare, lei	Numărul de tranzacții înregistrate, un.	Numărul total de VM tranzacționate, un.	Volumul total al tranzacțiilor, lei	Pondere VM în numărul total al acestora în circulație, %
1	SA „Aureola&Lombard”	MD14AURE2004	24	2	54165	1299960,00	4,54

PLANUL DE NEGOCIERI PE PIATA REGLEMENTATA
sesiunea din 12 Februarie 2020

Nr. d/o	Denumirea emitentului	ISIN	Numărul valorilor mobiliare în pachet, unități	Prețul pentru o unitate, lei	Valoarea totală a pachetului, lei	Pondere din volumul emisiei, %	Valoarea nominală a unei valori mobiliare, lei	Data depunerii cererii	Data începerii licitației	Termenul de valabilitate al cererii
1	BC"ENERGBANK"SA	MD14ENER1001	713504	283,99	202 628 000,96	35,6752	50,00	19.11.2019	06.02.2020	19.02.2020
2	BC"ENERGBANK"SA	MD14ENER1001	3368	212,42	715 430,56	0,1684	50,00	19.11.2019	06.02.2020	19.02.2020
3	BC"ENERGBANK"SA	MD14ENER1001	79600	212,42	16 908 632,00	3,9800	50,00	19.11.2019	06.02.2020	19.02.2020
4	BC"ENERGBANK"SA	MD14ENER1001	6307	283,00	1 784 881,00	0,3154	50,00	20.01.2020	06.02.2020	19.02.2020
5	SA "MOLDASIG"	MD14MOSI1005	480000	296,75	142 440 000,00	80,0000	100,00	22.01.2020	23.03.2020	03.04.2020
6	SA "ASPA"	MD14ASPA1006	97498	10,42	1 015 929,16	6,2567	10,00	31.01.2020	17.02.2020	02.03.2020
7	SA "MAGISTRALA"	MD14MAGI1005	43689	1,83	79 950,87	1,4992	5,00	31.01.2020	17.02.2020	02.03.2020

***-Art.52¹ al Legii nr.202 din 06.10.2017 privind activitatea bancilor.

Raportul anual al societății pe acțiuni aferent publicării Centrul Comercial "TDA" S.A.

1. Perioada de gestiune – anul 2019
2. Denumirea completă și prescurtată a societății pe acțiuni (emitentului)
– Centrul Comercial "TDA" S.A.
3. Numărul și data înregistrării de stat a emitentului – 07.11.1995 cu nr. 10405899
4. Sediul societății, numerele de tel. și fax pentru relații
– mun. Chișinău, bd. Cuza Vodă, 21, tel. 77-14-85, fax 77-14-88
5. Principalele genuri de activitate- prestarea serviciilor de arendă; prestarea serviciilor de autoparcare.
6. Lista persoanelor cu funcții de răspundere ale emitentului:
– Director executiv– Ruslan Gheorghîța
– Președintele Consiliului – Victor Tozlovan
– Președintele Comisiei de Cenzori – Vladimir Bugăescu
7. Lista insiderilor și a persoanelor afiliate emitentului și mărimea cotelor deținute în capitalul social al emitentului, conform formularului EM-1 din raportul anual al emitentului:
V. Tozlovan – 0; R. Bobeica – 0,69%; V. Sprinsian – 0; V. Babei – 0; V. Bugăescu – 0.
Persoane afiliate: G. Bugăescu – soție, G. Babei – soț, L. Sprinsian – soție, V. Bobeica – soț, E. Tozlovan – soție.
8. Informația privind valorile mobiliare ale emitentului înregistrate în Registrul de stat al valorilor mobiliare la ultima zi a perioadei de gestiune (31 decembrie 2019).

Tip valori mobiliare	Codul ISIN	Numărul valorilor mobiliare, unități	Valoarea nominală a valorilor mobiliare, lei	Termen de circulație	Numărul valorilor mobiliare	
					Răscumpărate pe parcursul perioadei de gestiune	Achiziționate pe parcursul perioadei de gestiune
Acțiuni ordinare		752736	8	X	–	–

9. Capitalul social al emitentului la ultima zi a perioadei de gestiune – 6021888
10. Numărul de acționari înregistrați în registru la ultima zi a perioadei de gestiune – 523
11. Lista acționarilor care la ultima zi a perioadei de gestiune dețin 5 și mai mult la sută din acțiunile cu drept de vot plasate ale emitentului.

Denumirea completă a persoanelor juridice/numele prenumele persoanei fizice, numărul de înregistrare (IDNO)/codul personal al persoanei fizice (IDNP)	Numărul de acțiuni cu drept de vot, unități		Cota deținută în numărul total de acțiuni cu drept de vot ale emitentului, %	
	Preferențiale	Ordinare	Preferențiale	Ordinare
SRL "Bobi Hal" – c/f 1003600006536	–	724631	–	96,27

12. Lista filialelor și reprezentanțelor emitentului – nu sunt.
13. Informația despre reorganizarea emitentului și a persoanelor afiliate acestuia – nu sunt.
14. Informația privind registratorul și auditorul emitentului
a) Registratorul – S.A. Registru, mun. Chișinău, str. B. Bodoni, 14, director E. Snitco, tel. 27-11-77, contract nr. 181/02.01.2013
b) Auditorul SRL "Audit Data", str. T. Vladimirescu, 8, director I. Calancea, contract nr. 1 din 30.09.2019
15. Informații despre obligațiile financiare neonorate – nu avem.

16. Bilanțul contabil al CC "TDA" S.A. la finele perioadei de gestiune. 31.12.2019

Posturile bilanțului	La finele perioadei de gestiune precedente	La finele perioadei de gestiune
Activ		
1. Active pe termen lung		
1.2 Active materiale pe termen lung	7772157	7522588
Total capitolul 1	7772157	7522588
2. Active curente		
2.1 Stocuri de mărfuri și material	67642	56600
2.2 Creanțe pe termen scurt	442552	137073
2.3 Investiții pe termen scurt	—	210000
2.4 Mijloace bănești	5480911	6234075
2.5 Alte active curente	23318	12081
Total capitolul 2	6014423	6649829
Total activ	13786580	14172417
Pasiv		
3. Capital propriu		
Capital statutar	6021888	6021888
Total 3.1 Capital statuar și suplimentar	6021888	6021888
Rezerve prevăzute de statut	660964	660964
Alte rezerve	4516818	4778918
Total 3.2 Rezerve	5177782	5439882
Corecții ale rezultatelor perioadelor precedente	—	(128)
Profitul net(pierdere)al perioadei de gestiune	—	2608245
Profitul utilizat al perioadei de gestiune	—	(407058)
Total 3.3 Profit nerepartizat	2110419	2201059
Diferențe la reevaluarea activelor pe termen lung	40916	40916
Total capitolul 3	13350805	2241975
5. Datorii pe termen scurt		
5.2 Datorii comerciale pe termen scurt	76590	48582
5.3 Datorii pe termen scurt calculate	359185	420090
Total capitolul 5	435775	468672
Total pasiv	13786580	14172417

17. Raportul de profit și pierderi pentru perioada de gestiune

Indicatorii	Perioada de gestiune precedentă	Perioada de gestiune
1. Venitul din vânzări	5289221	5868715
2. Costul vânzărilor	1310433	1988384
3. Profitul brut (pierdere globală)	3978788	3880331

4. Alte venituri operaționale	—	504
5. Cheltuieli comerciale	—	—
6. Cheltuieli generale și administrative	1623443	1038046
7. Alte cheltuieli operaționale	356	504
8. Rezultatul din activitatea operațională: profit (pierdere)	2354989	2842285
9. Rezultatul din activitatea de investiții: profit (pierdere)	59866	127061
10. Rezultatul din activitatea financiară: profit (pierdere)	—	—
11. Rezultatul din activitatea economico-financiară: profit (pierdere)	2414855	2969346
12. Rezultatul excepțional: profit (pierdere)	—	—
13. Profitul (pierdere) perioadei raportate până la impozitare	2414855	2969346
14. Cheltuieli (economie) privind impozitul pe venit	304636	361101
15. Profitul net (pierdere netă)	2110219	2608245

18. Informații suplimentare privind profitul societății și utilizarea acestuia:

Indicatorii	Perioada de gestiune, lei	Perioada de gestiune, precedent, lei
1. Direcțiile de utilizare a profitului net pe parcursul perioadei de gestiune:	2110219	2608245
d) alte rezerve;	865190	1043298
e) plata recompenselor membrilor consiliului societății și membrilor comisiei de cenzori;	63306	52165
g) plata dividendelor;	1181723	1512782
• la acțiunile ordinare	1181723	1512782
2. Activele nete ale emitentului	13786580	14172417
3. Activele nete ale emitentului în raport la:		
• o acțiune ordinară	18,31	18,83
4. Profitul net la o acțiune ordinară a societății	2,80	3,46
5. Datoriile la dividendele anilor precedenți	43496	73938
7. Valoarea unei acțiuni a societății (cu indicarea sursei de informare) • valoarea estimativă	8	8

19. Persoanele care au semnat bilanțul contabil –

Gheorghîța Ruslan și Silion Elena.

Banca Comerciala Romana Chișinău S.A.

Informație privind tranzacția cu conflict de interes (art. 86 din Legea privind societățile pe acțiuni 1134-XIII din 02.04.1997)

Descrierea tranzacției cu conflict de interes	Plasari, Imprumuturi interbancare
Valoarea tranzacției cu conflict de interes	Limita 27 Milioane EUR
Descrierea situației care conduce la crearea conflictului de interes	acionar al bancii; beneficiar efectiv al bancii
Bunurile, serviciile, drepturile, instrumentele financiare sau orice alte active aferente tranzacției cu conflict de interes	Plasarea, atragerea împrumutului,
Persoana interesată în efectuarea de către societate a tranzacției, cu indicarea numelui și denumirii acesteia	BCR SA Erste bank
Cota acțiunilor cu drept de vot deținută de persoana interesată în efectuarea de către societate a tranzacției și/sau de persoanele afiliate ale acesteia	100%

În atenția acționarilor S.A. „BETON ARMAT”!

Organul executiv al societății pe acțiuni „BETON ARMAT” în baza deciziei Consiliului societății, anunță convocarea Adunării ordinare anuale cu prezența acționarilor, care va avea loc pe 13 martie 2020 pe adresa: R.M., mun. Chișinău, str. Uzinelor, 12.

ORDINEA DE ZI:

1. Despre executarea Hotărârii Adunării extraordinare a acționarilor din 11.10.2019, referitor la vinzarea terenului și activelor materiale ale SA „BETON ARMAT”;
2. Examinarea și aprobarea actului de verificare a bilanțului anual și a raportului financiar a comisiei de cenzuri;
3. Repartizarea profitului primit din vinzare în anul 2019;
4. Aprobarea procesului verbal al Adunării ordinare anuale a acționarilor.

Începutul adunării – 11.00.

Începutul înregistrării – 9.00.

Lista acționarilor cu dreptul de participare la adunarea extraordinară a fost întocmită conform situației la 24 februarie 2020.

Începând cu data de 02 martie 2020 acționarii pot să facă cunoștință cu materialele ordinii de zi pe adresa: R.M., mun. Chișinău, str. Uzinelor, 12, în fiecare zi de la orele 8.00 pînă la 16.00.

Pentru participarea la adunare acționarii prezintă buletinul de identitate, în cazul transmiterii dreptului de vot, reprezentanții mai prezintă și procura autenticată conform legislației în vigoare.

ÎM „VINIA TRAIAN” S.A.

Aviz privind intenția de a efectua oferta de preluare benevolă a acțiunilor emise de ÎM „VINIA TRAIAN” S.A.

Ofertantul multiplu în componența:

Kristev Simion (UTA Găgăuzia, or. Vulcănești, str-la lu. Gagarin, 1), **Kristeva Maria** (or. Cahul, str. A. Lipcan, 132), **SC "MANMAL" SRL** (MD-3901, bd. Victoriei, 1/v, mun. Cahul), **FIRMA "STALEVA" SRL** (MD-3901, str. 31 August, 11, ap. (of.)71, mun. Cahul) și **"VINIA TRAIAN GROUP" SRL** (Oraș Voluntari, Bulevardul EROILOR, 118, Bloc A, Scara 2, Etaj 2, Ap. 47, Județ Ilfov, România) anunță intenția de a efectua oferta de preluare benevolă.

Ofertantul multiplu deține 108 688 acțiuni ordinare nominative de clasa I, cod ISIN MD14VITR1000, cu valoarea nominală de 50,00 lei fiecare, emise de ÎM „VINIA TRAIAN” S.A., reprezentând 86,96% din capitalul social al emitentului. Ofertantul confirmă absența persoanelor care acționează în mod concertat cu ofertantul sau emitentul în ceea ce privește oferta.

Emitentul: Întreprinderea Mixtă „VINIA TRAIAN” SA (MD-5317, s. Găvănoasa, r-l. Cahul, IDNO 1003600003708).

Obiectul ofertei de preluare: 16 298 acțiuni ale emitentului (ISIN MD14VITR1000).

Prețul propus: 27,00 lei per acțiune.

Termenul de acțiune a ofertei: 15 zile calendaristice din data publicării anunțului privind oferta de preluare.

Intermediarul care va deservi oferta: Societatea de investiții CB „PROAJIOC” S.A. (IDNO 1002600048696, MD-2062, bd. Dacia, 53/4, of. 5, mun. Chișinău), deținătoarea licența de categoria „B”, seria CNPF nr. 000809 eliberată la data de 11.02.2015 pe termen nelimitat.

Administrator: Varfolomeeva Natalia.

Telefoane de contact: 022 923429, 022 567 646; pagina web: www.proajioc.md, e-mail: proajioc@mail.ru, saproajioc@gmail.com.

Prospectul ofertei de preluare a fost aprobat prin Hotărârea CNPF nr. 5/2 din 10.02.2020. Doritorii pot lua cunoștință cu prospectul, la sediul intermediarului și al emitentului, până la expirarea perioadei de derulare a ofertei.

Intermediar: CB „PROAJIOC” S.A.

Legislativul a operat modificări în organismele de plasament colectiv alternative

Parlamentul a operat astăzi modificări în organismele de plasament colectiv alternative /OPCA/. Un proiect de lege în acest sens a fost adoptat în lectura a doua cu votul a 68 de deputați, comunică MOLDPRES.

Potrivit proiectului, organismele de plasament colectiv alternative sunt entități care funcționează pe principiul repartizării riscurilor și a căror activitate constă în atragerea și colectarea de resurse financiare de la persoane fizice sau juridice prin emiterea și plasarea titlurilor de participare în scopul investiției ulterioare a mijloacelor atrase în valori mobiliare, instrumente ale pieței monetare, precum și în active imobiliare sau alte drepturi patrimoniale.

Organismele de plasament colectiv alternative pot fi constituite ca persoană juridică, înființată prin act de constituire (ca societate pe acțiuni sau societate în comandită) sau prin contract de societate civilă, fără a constitui o persoană juridică – fond de investiții. OPCA pot fi de tip deschis și de tip închis.

De asemenea, documentul prevede și cerințele necesare pentru supravegherea și licențierea Societății de administrare a investițiilor, aceasta având forma de administrare – societate pe acțiuni a cărei activitate curentă este administrarea unuia sau mai multor OPCA.

Proiectul mai stabilește activitățile și obligațiile depozitarului, clarifică răspunderea acestuia în cazul îndeplinirii necorespunzătoare a activității sale.

Documentul are 46 articole împărțite în opt capitole, urmând să intre în vigoare la expirarea termenului de șase luni după publicarea în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Legea privind prețul și modul de vânzare-cumpărare a pământului a fost completată

Deputații au aprobat joi, 6 februarie, în lectura a doua, proiectul de lege pentru completarea articolului 4 din Legea privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pământului, comunică MOLDPRES.

Potrivit autorilor proiectului, modificările au drept scop facilitarea consolidării terenurilor agricole prin dezvoltarea pieței și a tranzacțiilor funciare de vânzare-cumpărare.

În urma modificării legislației, a fost inclus un nou alineat în Legea privind vânzarea, la prețul normativ al pământului, a terenurilor din cadrul unui câmp sau a unei porțiuni a acestuia ocupate de drumuri existente care servesc activității agricole și drumurilor proiectate în acest scop, precum și fâșiilor forestiere proiectate, dar neplante.

Vânzarea-cumpărarea se va efectua la cererea proprietarului terenurilor supuse consolidării, în cazul în care proprietar al acestui teren este una și aceeași persoană, și cu condiția să nu fie afectate procesele tehnologice de lucrare a terenurilor adiacente, precum și căile de acces către alte utilități.

Urmare a consolidării terenurilor agricole, se va elabora un nou proiect de organizare a teritoriului, reieșind din scopul propus de proprietarul terenurilor consolidate.

ÎN ATENȚIA ACȚIONARILOR C.A. „ASTERRA GRUP” S.A.

Organul executiv C.A. „ASTERRA GRUP” S.A. în persoana directorului general Andronic R., acționând în baza Statutului, prin prezenta, convoacă adunarea generală extraordinară a acționarilor C.A. „ASTERRA GRUP” S.A. cu prezență, care va avea loc pe data de 27 februarie 2020, ora 9.30, RM, mun. Chișinău, str. București, 81.

ORDINEA DE ZI A ADUNĂRII GENERALE EXTRAORDINARE VA FI URMĂTOAREA:

1. Majorarea capitalului social prin emisiunea suplimentară de acțiuni;
2. Aprobarea listei subscriitorilor la acțiunile emisiunii suplimentare;
3. Aprobarea modificărilor și completărilor la Statutul societății, în sensul majorării capitalului social prin emisiunea suplimentară;
4. Cu privire la autentificarea semnăturilor pe procesul-verbal al Adunării Generale Extraordinare a Acționarilor.

Lista acționarilor cu dreptul de a participa la adunarea generală extraordinară întocmită la data de 11 februarie 2020.

Cu materialele chestiunilor incluse în ordinea de zi a adunării, acționarii pot lua cunoștința începând cu 14 februarie 2020 pe adresa petrecerii adunării între orele 10.00-17.00 cu excepția zilelor de odihnă.

Înregistrarea acționarilor va avea loc începând cu orele 9.00 – 9.25 în baza buletinelor de identitate, iar pentru reprezentanții acționarilor la fel și în baza procurii perfectate în modul stabilit.

SA „Direcția Specializată în Restaurări”

La data de 07 februarie 2020 s-a petrecut adunarea generală extraordinară a acționarilor SA «Direcția Specializată în Restaurări» la care

S-AU APROBAT

URMĂTOARELE HOTĂRĂRI:

1. S-a aprobat majorarea capitalului social al societății prin intermediul emisiunii suplimentare închise de acțiuni.
2. A împuternici Consiliul societății să aprobe rezultatele emisiunii suplimentare închise și a listei subscriitorilor.
3. A împuternici Consiliul societății să aprobe modificările în Statutul societății.
4. S-au autentificat semnăturile Președintelui și secretarului în procesul-verbal al adunării generale.

Hotărârile s-au aprobat cu majoritatea voturilor în conformitate cu legislația în vigoare.

Cu respect, Consiliul Societății

Stimate acționar „Briservice” S.A.!

În data de 30.01.2020 la adunarea „Briservice” S.A. s-a primit unanim -100%

URMĂTOARELE HOTĂRĂRI:

1. S-a aprobat darea de seamă anuală a Consiliului Societății și a organului executiv despre rezultatele activității pe anul 2017, 2018
2. S-a aprobat darea de seamă financiară pentru anul 2017, 2018 și a raportului comisiei de cenzori
3. S-a aprobat direcțiile principale de dezvoltare a Societății pentru anul 2019
4. S-a ales membrii Consiliului Societății: Tetiu M., Șova V., A. Tihonciuc, Cenzor- A. Lungu, or. executiv-N. Pascari
5. S-a aprobat rezultatele de inventariere la Societate și a indicațiilor
6. S-a aprobat posibilitățile de returnare a surselor împrumutate, actelor de transmitere și a celor ce rezultă din aceasta.

Organul executiv al Societății

Consiliul societății pe acțiuni „Servmec” SA

Anunța acționarii despre convocarea adunării generale extraordinare a acționarilor la data de 07/03/2020, cu prezenta acționarilor, care va avea loc în Or. Cimislia str. Cetatea Alba 2. Inceputul înregistrării acționarilor: 9:00. Inceputul adunării: 10:00.

ORDINEA DE ZI:

1. Alegerea consiliului societății.
2. Alegerea directorului.
3. Diverse.

Lista acționarilor cu drept de participare la adunare a fost întocmită la data de 04.02.2020. Acționarii se pot familiariza cu materialele ordinea de zi a adunării generale, începând cu 11/02/2020 în zilele lucrătoare, între orele 09.00-15.00 pe adresa: str. Cetatea Alba 2.

Acționarii vor prezenta buletinul de identitate, iar reprezentanții lor vor mai prezenta și procura.

Stimate acționar a „SUCCES-COM” S.A.

În conformitate cu art. 30 din Legea privind piața de capital nr. 171 din 11.07.2012 în cadrul ofertei de retragere obligatorie a acționarilor „SUCCES-COM” S.A. (cod ISIN MD14-SUCC1005, IDNO 1003600126047, MD-2042, mun. Chișinău, str. Petru Zadnipro, 2/1), Ofertantul BRAILIȚA GRIGORE informează acționarii minoritari că în cazul în care mijloacele bănești transferate acționarilor prin mandat poștal au fost returnate, Ofertantul le-a transferat la contul bancar, special deschis pe numele Emitentului la BC „Moldova-Agroindbank” S.A., în favoarea acționarilor minoritari, cărora le-a fost adresată cererea de retragere obligatorie și nu au primit contravaloarea acțiunilor deținute.

Acționarii pot primi mijloacele bănești prin intermediul tuturor subdiviziunilor BC „Moldova-Agroindbank” S.A.

Stimat(ă) acționar al SA «Fulger S.T.»

Consiliul al Societății Vă aduce la cunoștință despre luarea deciziei Consiliului Societății de a convoca Adunarea generală extraordinară a acționarilor SA «Fulger S. T.» cu prezența lor, care va avea loc la data de 21.02.2020 pe adresa mun. Chișinău, bd. Mircea cel Bătrîn, 7. Inceputul adunării – 12.00. Inceputul înregistrării – 11.00. Lista acționarilor care au dreptul să participe la adunarea generală extraordinară va fi întocmită la data de 12.02.2020. Acționarii pot lua cunoștință cu materialele la ordinea de zi a adunării Generale extraordinare din 21.02.2020 – pe adresa: mun. Chișinău, bd. Mircea cel Bătrîn, 7 începând cu 12.02.2020 de la orele 10.00 până la 17.00. Modul de înștiințare a acționarilor este prin transmiterea scrisorilor pe adresa poștală indicată în registru și publicarea anunțului în ziarul Capital Market

ORDINEA DE ZI:

1. Inițierea și petrecerea reorganizării Societății pe acțiuni „Fulger S.T.” prin metoda transformării din Societate pe Acțiuni în Societate cu Răspundere Limitată.
2. Aprobarea Statutului în redacție nouă
3. Aprobarea actului de transmitere (succesiunea drepturilor și obligațiilor)
4. Aprobarea numirii administratorului societății transformate „Fulger S.T.” Societate cu Răspundere Limitată
5. Aprobarea persoanei împuternicite pentru depunerea cererii, actelor de inițierea reorganizării la Agenția Servicii Publice, ridicarea actelor, publicarea anunțului în ziarul Capital Market, Monitorul Oficial, depunerea cererii, actelor și ridicarea actelor de la Comisia Națională a Pieței Financiare, depunerea actelor pentru finalizarea reorganizării la Agenția Servicii Publice și ridicarea actelor.
6. Altele întrebări legate de reorganizarea societății.

CF “BV Fiduciar-Invest” SA

Lista societăților pe acțiuni, valorile mobiliare ale cărora se expun la vânzare de către CF “BV Fiduciar-Invest” SA în cadrul licitațiilor cu strigare organizate pe o piață reglementată și/sau în cadrul unui MTF.

Comisia de lichidare a CF “BV Fiduciar-Invest” SA în proces de lichidare a genului de activitate, comunică că în conformitate cu Hotărârea comisiei de lichidare din 24.01.2020 privind aprobarea actului de reevaluare a activelor clienților aflate în administrare fiduciară a companiei și Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare (CNPF) nr. 4/13 din 03.02.2020 cu privire la unele companii fiduciare, în perioada 16.03.2020 – 20.03.2020, la Bursa de Valori a Moldovei vor fi expuse spre vânzare pachetele de acțiuni aflate în administrare fiduciară a companiei.

Informația detaliată privind lista societăților pe acțiuni expuse spre vânzare, numărul de acțiuni, % deținut, prețul de vânzare a 1 acțiuni, precum și altă informație relevantă în acest sens poate fi vizualizată pe pagina web oficială a CNPF la adresa: <https://www.cnpf.md/ro/decisions> (Hotărârea CNPF nr. 4/13 din 03.02.2020).

Mențiune: Pachetele de acțiuni respective vor fi realizate ca pachete unice

DREPTUL DE PROCURARE A ACȚIUNILOR ÎL POSEDĂ:

1. Cetățenii Republicii Moldova și asociațiile lor;
2. Persoanele juridice din Republica Moldova;
3. Persoanele fizice și juridice străine, apatrizi.

Doritorii de a procura pachetele de acțiuni respective, urmează să încheie contract privind prestarea serviciilor și activităților de investiții cu o societate de investiții licențiată de Comisia Națională a Pieței Financiare.

PENTRU INFORMAȚII VĂ PUTEȚI ADRESA:

CF “BV Fiduciar-Invest” SA, la adresa: mun. Chișinău, str. Sarmizegetuza 26, tel: (022) 63-92-74, tel: 068-54-00-69;

Bursa de Valori a Moldovei, la adresa: mun. Chișinău, str. Maria Cibotari 16, tel: (022) 27-75-92.

Societatea de investiții care reprezintă interesele CF “BV Fiduciar-Invest” SA conform contractului de intermediere: SA “VALINVEST”, la adresa: mun. Chișinău, str. Ghenadie Iablocichin, 5/1, tel: 22-13-55, 079-77-81-64.

Spre atenția acționarilor SA «MUGUREAN»

Organul Executiv al SA “MUGUREAN” anunța acționarii:

A stabilit plata dividendelor pentru trimestrul IV anul 2019 în marime de 20.00 lei pentru fiecare acțiune.

Dividendele vor fi achitate acționarilor începând cu data de 28 februarie 2020, în fiecare zi de vineri orele 10.00 – 12.00.

C.I.E. “Moldexpo” S.A.

Consiliul S.A. „C.I.E. “Moldexpo” aduce la cunoștință că, în data 31 ianuarie 2020, a avut loc Adunarea generală extraordinară a acționarilor S.A. „C.I.E. “Moldexpo” care a aprobat

URMĂTOARELE DECIZII:

- S-a împuternicit Comisia de cenzori să autentifice semnăturile președintelui și secretarului în Procesul-verbal al Adunării generale extraordinare a acționarilor.
- S-a aprobat Ordinea de zi a Adunării generale extraordinare a acționarilor.
- S-a acceptat încetarea înainte de termen a împuternicirilor membrilor Consiliului S.A. “C.I.E. “Moldexpo” și ai Comisiei de cenzori.
- A fost stabilită indemnizația lunară membrilor Consiliului S.A. “C.I.E. “Moldexpo” și ai Comisiei de cenzori.
- Au fost alese Consiliul Societății pe Acțiuni “C.I.E. “Moldexpo” și Comisia de cenzori.

CF "Econ – Renaștere" SA

Lista societăților pe acțiuni, valorile mobiliare ale cărora se expun la vânzare de către CF "Econ – Renaștere" SA în cadrul licitațiilor cu strigare organizate pe o piață reglementată și/sau în cadrul unui MTF.

Comisia de lichidare a CF "Econ – Renaștere" SA în proces de lichidare a genului de activitate, comunică că, în conformitate cu Hotărârea comisiei de lichidare din 24.01.2020 privind aprobarea actului de reevaluare a activelor clienților aflate în administrare fiduciară a companiei și Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare (CNPF) nr. 4/13 din 03.02.2020 cu privire la unele companii fiduciare, în perioada 16.03.2020 – 20.03.2020, la Bursa de Valori a Moldovei vor fi expuse spre vânzare pachetele de acțiuni aflate în administrare fiduciară a companiei.

Informația detaliată privind lista societăților pe acțiuni expuse spre vânzare, numărul de acțiuni, % deținut, prețul de vânzare a 1 acțiuni, precum și altă informație relevantă în acest sens poate fi vizualizată pe pagina web oficială a CNPF la adresa: <https://www.cnpf.md/ro/decisions> (Hotărârea CNPF nr. 4/13 din 03.02.2020).

Totodată, informăm că împreună cu pachetele de acțiuni menționate în Hotărârea CNPF nr. 4/12 din 03.02.2020, la Bursa de Valori a Moldovei se înstrăinează la licitația în cauză și SA „Micul Print” terțelor persoane în condițiile art. II alin. (3) lit. b) din Legea nr. 163/2007 pentru modificarea și completarea Legii nr. 1134-XIII din 2 aprilie 1997 privind societățile pe acțiuni, la prețul aprobat anterior prin Hotărârea comisiei de lichidare din 07.11.2019 și Hotărârea CNPF nr. 55/6 din 18.11.2019, după cum urmează:

Nr.	Denumirea Societății pe Acțiuni	Adresa	IDNO	Codul ISIN	Valoarea nominală, lei	Numărul de acțiuni aflate în administrare fiduciară	% deținut	Prețul de vânzare a 1 acțiuni, lei
	S.A. „Micul Print”	or. Leova str. Independentei 24	1003605011560	MD14MIPR1005	8	1147	2.79	33.93

DREPTUL DE PROCURARE A ACȚIUNILOR ÎL POSEDĂ:

1. Cetățenii Republicii Moldova și asociațiile lor;
2. Persoanele juridice din Republica Moldova;
3. Persoanele fizice și juridice străine, apatrizi.

Doritorii de a procura pachetele de acțiuni respective, urmează să încheie contract privind prestarea serviciilor și activităților de investiții cu o societate de investiții licențiată de Comisia Națională a Pieței Financiare.

PENTRU INFORMAȚII VĂ PUTEȚI ADRESA:

CF "Econ-Renaștere" SA, la adresa: mun. Chișinău, str. Sarmizegetuza 26, tel: (022)63-92-69, tel: 068540069;

Bursa de Valori a Moldovei, la adresa: mun. Chișinău, str. Maria Cibotari 16, tel: (022) – 27-75-92.

Societatea de investiții care reprezintă interesele CF "Econ-Renaștere" SA conform contractului de intermediere: SA "VALINVEST", la adresa: mun. Chișinău, str. Ghenadie Iablocichin, 5/1, tel: 22-13-55, 079-77-81-64.

"Compania Fiduciară a Feroviarilor" SA

Lista societăților pe acțiuni, valorile mobiliare ale cărora se expun la vânzare de către administratorul fiduciar "Compania Fiduciară a Feroviarilor" SA în cadrul licitațiilor cu strigare organizate pe o piață reglementată și/sau în cadrul unui MTF.

Comisia de lichidare a administratorului fiduciar "Compania Fiduciară a Feroviarilor" SA în proces de lichidare a genului de activitate, comunică că, în conformitate cu Hotărârea comisiei de lichidare din 24.01.2020 privind aprobarea actului de reevaluare a activelor clienților aflate în administrare fiduciară a companiei și Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare (CNPF) nr. 4/13 din 03.02.2020 cu privire la unele companii fiduciare, în perioada 16.03.2020 – 20.03.2020, la Bursa de Valori a Moldovei vor fi expuse spre vânzare pachetele de acțiuni aflate în administrare fiduciară a companiei.

Informația detaliată privind lista societăților pe acțiuni expuse spre vânzare, numărul de acțiuni, % deținut, prețul de vânzare a 1 acțiuni, precum și altă informație relevantă în acest sens poate fi vizualizată pe pagina web oficială a CNPF la adresa: <https://www.cnpf.md/ro/decisions> (Hotărârea CNPF nr. 4/13 din 03.02.2020).

Mențiune: Pachetele de acțiuni respective vor fi realizate ca pachete unice

DREPTUL DE PROCURARE A ACȚIUNILOR ÎL POSEDĂ:

1. Cetățenii Republicii Moldova și asociațiile lor;
2. Persoanele juridice din Republica Moldova;
3. Persoanele fizice și juridice străine, apatrizi.

Doritorii de a procura pachetele de acțiuni respective, urmează să încheie contract privind prestarea serviciilor și activităților de investiții cu o societate de investiții licențiată de Comisia Națională a Pieței Financiare.

PENTRU INFORMAȚII VĂ PUTEȚI ADRESA:

"Compania Fiduciară a Feroviarilor" SA, la adresa: mun. Chișinău, str. Sarmizegetuza 26, tel: 068540069;

Bursa de Valori a Moldovei, la adresa: mun. Chișinău, str. Maria Cibotari 16, tel: (022) 27-75-92;

Societatea de investiții care reprezintă interesele administratorului fiduciar "Compania Fiduciară a Feroviarilor" SA conform contractului de intermediere: SA "VALINVEST", la adresa: mun. Chișinău, str. Ghenadie Iablocichin, 5/1, tel: 22-13-55, 079778164.

Organul Executiv al FPC „MAGNET-DEL” SA

anunța convocarea Adunării Generale Extraordinare a acționarilor, care va avea loc la data de 28.02.2020 ora 10.00 pe adresa bd. Mircea cel Batrin 8/1 ap. 78. mun. Chisinau.

ORDINEA DE ZI

- Ipotecarea unor bunuri imobiliare.
- Desemnarea persoanei împuternicite pentru semnarea actelor necesare.

Inceputul înregistrării – 9.00, inceputul adunării – 10.00

Lista acționarilor cu drept de participare la Adunare este perfectată la situația de 10.01.2020.

Actionarii se pot familiariza cu materialele incluse în ordinea de zi cu începere din data de 14.01.2020, la sediul Societății, între orele 8.30-17.30

Actionarii urmează să prezinte la înregistrare buletinul de identitate sau pasaportul, certificatul pe acțiuni, iar în cazul transmiterii dreptului de vot- procura autentificată în ordinea stabilită.

S. A „Baza de Transport Auto Nr. – 37”

anunță organizarea ordinară a Adunării Generale a Acționarilor, care va avea loc pe 15 martie 2020 la ora 10-00 pe adresa or. Hîncești, str. Industrială 1.

ORDINEA DE ZI

1. Darea de seamă privind activitatea economico-financiară pentru anul 2019.
2. Darea de seamă a Consiliului Societății privind totalurile activității societății pe anul 2019.
3. Darea de seamă a Comisiei de Cenzori.
4. Planul activității pe anul 2020.
5. Examinarea modalităților stingerii datoriilor existente.
6. Examinarea modalităților procurării acțiunilor.
7. Determinarea posibilităților efectuării controlului auditului pe anul 2019
8. Altele

Lista acționarilor cu drept de participare la Adunarea generală este întocmită la data de 10.02.2020.

Participanții la adunarea generală prezintă buletinul de identitate, iar reprezentanții- procura autentificată conform legislației.

Actionarii pot lua cunoștință cu materialele pentru ordinea de zi la sediul SA "BTA-37", tel 026922559, de la data de 24.02.2020.

Banca Comercială Română Chișinău S.A.**COMUNICAT INFORMATIV**

Prin prezenta, Banca Comercială Română Chișinău S.A., înregistrată în data de 31.05.2001, aduce la cunoștința publicului ca la data de 7 februarie 2020 a avut loc Adunarea Generală Extraordinară a acționarilor BCR Chișinău S.A., desfășurată cu prezenta acționarului, la care

UNANIM A DECIS:

1. Aprobarea Bugetului de venituri și cheltuieli aferent anului 2020
2. Aprobarea tranzacțiilor cu persoanele afiliate
3. Modificarea nivelului de aprobare a Politicii de Remunerare "

Societatea pe acțiuni „GET- Nord”

(mun. Bălți, str. Ștefan cel Mare 168)

În baza deciziei Consiliului Societății, anunță convocarea Adunării generale extraordinare a acționarilor pe data de 28.02.2020 ora 10.00, mun. Chișinău, Piața Marii Adunări Naționale, 1, bir. 357 (Agenția Proprietății Publice), cu înregistrarea participanților între orele 09.30-9.55.

ORDINEA DE ZI:

1. Cu privire la încetarea înainte de termen a împuternicirilor membrilor Consiliului societății și ai Comisiei de cenzori.
2. Cu privire la stabilirea cuantumului retribuției muncii membrilor Consiliului societății, Comisiei de cenzori și a reprezentantului statului.
3. Cu privire la alegerea membrilor Consiliului societății și a Comisiei de cenzori.

INFORMAȚII SUPLIMENTARE:

Adunarea se desfășoară cu prezența acționarilor;

Lista acționarilor cu dreptul de participare la Adunare este întocmită la data de 11.02.2020; Acționarii/reprezentanții lor pot lua cunoștință de materialele ce vizează ordinea de zi a Adunării, începând cu 13.02.2020, între orele 09.00-16.00, în incinta societății, cu sediul pe str. Ștefan cel Mare 168, cu excepția zilelor de odihnă (sîmbătă, duminică);

La înregistrare acționarii vor prezenta buletinul de identitate, iar reprezentanții acestora și procura perfectată în conformitate cu prevederile legislației.

Director general interimar Marian BRÎNZA

BCR Chișinău SA

Licitație cu privire la selectarea unei companii pentru efectuarea auditului în domeniul activităților/ operațiunilor externalizate

04.02.2020

Cu referire la art. 30 din Regulamentul BNM privind externalizarea activităților și operațiunilor băncii nr. 241, din 03 noiembrie 2011, Banca Comercială Română S.A., solicita oferta de participare la licitație în plic închis organizată în perioada 04.02.2020-28.02.2020, pentru efectuarea auditului în domeniul activităților/ operațiunilor externalizate.

CONDIȚII DE PARTICIPARE: Toți participanții la selecție trebuie să îndeplinească cel puțin următoarele condiții de calificare:

- Nu i-a fost retrasă aprobarea Băncii Naționale a Moldovei în contextul respectării prevederilor cadrului legal aferent activității băncilor și/sau domeniul auditului al băncii din ultimii 3 ani;
- Cel puțin un membru al echipei societății de audit are o experiență în domeniul activităților/ operațiunilor externalizate;
- Societatea de audit trebuie să prezinte băncii, raportul final privind auditul în domeniul adecvării și implementării politicilor și procedurilor interne ale BCR Chișinău SA (băncii) în domeniul activităților externalizate în termen de până la 01.05.2020 pentru perioada auditată de 01.01.2019-01.01.2020.

Scopul auditului constă în evaluarea adecvării și implementării politicilor și procedurilor interne ale Băncii și modul de gestionare a riscurilor și incidentelor aferente externalizării, pentru perioada 01.01.2019 – 01.01.2020, din perspectiva conformității cu standardele Băncii Naționale.

Anexa 1 privind intenția de participare la licitație și caietul de sarcini privind efectuarea auditului în domeniul activităților/ operațiunilor externalizate vor fi remise companiilor care vor prezenta interes pentru participare la licitație.

Ofertele vor fi prezentate în limba română și întocmite într-un singur exemplar.

Pe fiecare plic se va scrie citet denumirea și sediul ofertantului.

Ofertele vor fi depuse la sediul organizatorului concursului până la data de 28.02.2020, ora 17.00, pe adresa: mun. Chisinau, str. A. Puskin 60/2, BCR Chisinau S.A.

Persoana de contact:

Angela Șoitu, tel. 022852535.

Combinatul de panificație din Chișinău "Franzeluta" S.A.**INVITAȚIE LA CONCURS****Stimați Parteneri,**

Combinatul de panificație din Chișinău "Franzeluta" S.A. Vă invită să participați la concursul pentru selectarea companiei care va presta servicii de elaborare a Strategiei de Dezvoltare a S.A. "Franzeluta" pentru anii 2020-2025.

Selectarea câștigătorului se va efectua în urma examinării ofertelor prezentate de către companiile participante la concurs, conform criteriilor stabilite în Caietul de sarcini.

Se vor analiza în exclusivitate ofertele ce vor conține toate cerințele solicitate în Caietul de sarcini care este publicat pe site-ul www.franzeluta.info la compartimentul Achiziții.

Oferta: Ofertele urmează a fi prezentate în original, în plicuri sigilate până la data de 15 februarie 2020, ora 16:00, pe adresa mun. Chișinău, str. Sarmizegetusa, 30, anticamera, etajul 3.

Ofertele care nu respectă condițiile de anunț și termenii de referință nu vor fi luate în considerație. Nici o ofertă nu poate fi modificată după termenul limită de recepționare a ofertelor.

Informații suplimentare pot fi obținute la:

telefon: 022 853 – 400 sau la adresa de

e-mail: anticamera@franzeluta.md

Administrația S.A. "Franzeluta"

Ежемесячный
бюллетень НКФР –
декабрь 2019 г.

2

Решения Административного
совета Национальной комиссии
по финансовому рынку

2

Прибыльность обязательных
резервов тормозит
кредитование экономики

3

В Кишиневе обсудили динамику и перспективы сектора небанковского кредитования

Более 130 представителей небанковского финансового рынка, органов публичной власти, международных экспертов, организаций по развитию и инвестиционных фондов обсудили 11 марта в Кишиневе значение сектора небанковского кредитования для развития экономики и финансовой инклюзивности в контексте нового регулирования.

Организаторы конференции «Ответственное финансирование – перспектива сектора небанковского кредитования», Американская торговая палата в Молдове, Национальная комиссия по финансовому рынку (НКФР) и Европейский фонд для Юго-Восточной Европы предложили обсудить следующие вопросы: аспекты развития рынка небанковского кредитования Молдовы, Румынии и Боснии; привлекательность сектора для иностранных финансовых организаций; оценку платежеспособности клиентов и прозрачности кредитной деятельности как предпосылки для ответственного финансирования; краудфандинг как альтернативную модель финансирования и другие.

С приветственным словом выступил вице-председатель НКФР Юрие Филип, отметивший важность сектора небанковского кредитования для упрощения доступа к финансированию для хозяйств с низкими доходами и малых предпринимателей. «Все же, быстрое развитие организаций небанковского кредитования влечет за собой увеличение дополнительных рисков, поэтому необходимы но-

вые меры по регулированию ответственного кредитования для того, чтобы сократить закредитованность получателей займов», – подчеркнул вице-председатель НКФР.

Директор департамента небанковского кредитования при НКФР Алина Чеботарев рассказала о динамике и тенденциях сектора, отметив, что за пять лет рынок небанковских кредитов вырос с 3,3 млрд леев по состоянию на конец 2014 года до 10,3 млрд леев в III квартале 2019 года. «Чтобы укрепить финансовую стабильность сектора небанковского кредитования и повысить

защиту потребителей небанковских финансовых продуктов, НКФР разработала законопроект о внесении поправок в соответствующие законодательные акты. Документ предлагает ряд мер, необходимых для проведения ответственной кредитной деятельности, направленной на снижение угрозы закредитованности населения, чтобы избежать неплатежеспособности получателей кредитов», – сообщила А. Чеботарев.

В свою очередь глава Службы регулирования финансовой деятельности и небанковских организаций при Управлении регулирования и

авторизации Национального банка Румынии Анжела Димону отметила тот факт, что в Румынии применяется различные режимы регулирования, регистрации и надзора для небанковских финансовых организаций Румынии. Они зависят от типа, объема и специфики осуществляемой кредитной деятельности. А. Димону обратила внимание на роль Национального банка Румынии в процессе сохранения финансовой стабильности. Банк проводит последовательную политику с тем, чтобы избежать излишнего долго-

Продолжение на стр.2

Курс валют
на 12.02.2020 г.

Валюта	Ставка	Курс
USD	1	17.6263
EUR	1	19.2364
UAH	1	0.7214
RON	1	4.0338
RUB	1	0.2771

CAPITAL Market

**ВНИМАНИЮ
АКЦИОНЕРНЫХ
ОБЩЕСТВ!**

Объявления и годовые отчеты эмитентов принимаются по адресу:

ziarulcm@gmail.com

тел.: 022 22-12-87;

факс: 022 22-05-03

Moldpresa®
Tu alegi, noi difuzăm!

Banca Națională
a Moldovei

COMISIA NAȚIONALĂ
a PIETEI FINANCIARE

**Потребительский
кредит.
Когда денег
не хватает...**

Читайте на стр. 4.

Подпишись!

Подпишись на газету Capital Market в любом отделении «Poșta Moldovei» страны или у наших распространителей:

Moldpresa (022) 222221

Press Inform-Curier (022) 237187

“Ediții Periodice” (022) 233740

ПРИГЛАШАЕМ К СОТРУДНИЧЕСТВУ!

Периодическое издание «Capital Market» приглашает к сотрудничеству рекламодателей, рекламные агентства и агентов.

Контактный телефон – 022 22 9445,

email – gt@capital.market.md

ПЕРВИЧНЫЙ РЫНОК

За отчетный месяц в Государственном реестре ценных бумаг не было зарегистрировано эмиссий акций. В 2019 году было осуществлено 26 эмиссий ценных бумаг на общую сумму 210,6 млн леев, что на 375,26 млн леев или на 64,05% меньше, по сравнению с аналогичным периодом предыдущего года.

Динамика объема и количества эмиссий ценных бумаг в январе – декабре 2015 – 2019 гг. отражена в *Диаграмме №1* и *Диаграмме №2*.

В 2019 году иностранные инвестиции составили 20,44 млн леев или 9,71% от общего объема акций.

Кроме того, объем иностранных инвестиций в 2019 году вырос на 3,13 млн леев или на 18,08% по сравнению с аналогичным периодом предыдущего года.

СДЕЛКИ НА ВТОРИЧНОМ РЫНКЕ

В декабре 2019 года на вторичном рынке была осуществлена 331 сделка с корпоративными ценными бумагами на сумму 33,13 млн леев, в сделках участвовало 4,72 млн ценных бумаг.

В 2019 году на вторичном рынке осуществлена 5771 сделка на сумму 5 250,43 млн леев, что на 557,36 млн леев или на 11,88% больше, по сравнению с аналогичным периодом предыдущего года (*Таблица №1*).

Доля сделок на вторичном рынке в декабре 2019 года по объему и количеству сделок отражена в *Диаграмме №3* и *Диаграмме №4*.

СДЕЛКИ НА РЕГУЛИРУЕМОМ РЫНКЕ

Согласно отчетам, представленным субъектами, в декабре 2019 года на регулируемом рынке было проведено 27 сделок купли-продажи на сумму 4,9 млн леев, в сделках участвовало 0,03 млн ценных бумаг, что на 3,87 млн леев или в 4 раза больше, по сравнению с аналогичным периодом предыдущего года.

СДЕЛКИ, ОСУЩЕСТВЛЕННЫЕ В РАМКАХ МНОГОСТОРОННЕЙ ТОРГОВОЙ СИСТЕМЫ (МТС)

В декабре 2019 года в рамках МТС было осуществлено 3 сделки купли-продажи на сумму 3,54 млн леев, в сделках участвовало 0,12 млн ценных бумаг.

СДЕЛКИ, ОСУЩЕСТВЛЕННЫЕ ВНЕ РЕГУЛИРУЕМОГО РЫНКА ИЛИ ВНЕ МТС

В декабре 2019 года вне регулируемого рынка или вне МТС была осуществлена 301 сделка на сумму 24,7 млн леев, в сделках участвовало 4,58 млн единиц ценных бумаг.

Исходя из структуры сделок вне регулируемого рынка или вне МТС, в декабре 2019 года наибольшая доля пришлась на сделки купли-продажи – 21,85 млн леев или 88,46%. Кроме того, сделки наследования составили 1,75 млн леев или 7,09%, сделки в результате дарения между лицами, являющимися супругами, родственниками до второго колена включительно – 0,70 млн леев или 2,83% и другие сделки – 0,40 млн леев или 1,62% от общего объема сделок, зарегистрированных вне регулируемого рынка или вне МТС (*Диаграмма №5*).

MD 2012, мун. Кишинев,
пр-т Штефана чел Маре, 77,
тел. (373 22) 859 401; www.cnpf.md

Генеральное Управление институционального
развития и внешних отношений: тел. (373 22) 859 430

Национальная комиссия по финансовому рынку

БЮЛЛЕТЕНЬ • 12 • 2019

РЫНОК КАПИТАЛА

Диаграмма №1 Объем эмиссий ценных бумаг

в январе – декабре 2015 – 2019 гг.

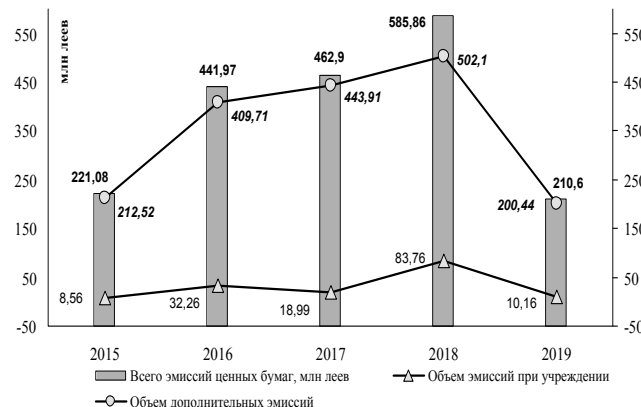

Диаграмма №2 Количество эмиссий ценных бумаг

в январе – декабре 2015 – 2019 гг.

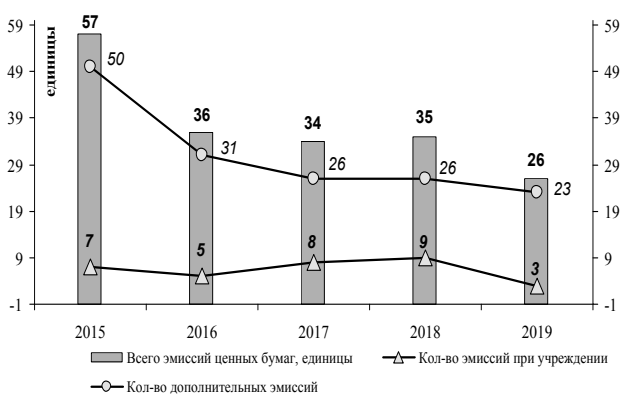

Таблица №1 Показатели объемов сделок с корпоративными ценными бумагами

в январе – декабре 2018 – 2019 гг.

январь – декабрь	Регулируемый рынок		Многосторонняя торговая система (МТС)		Вне регулируемого рынка или МТС		Всего вторичный рынок	
	единиц	млн леев	единиц	млн леев	единиц	млн леев	единиц	млн леев
2018	287	1930,3	92	47,22	7016	2715,55	7395	4693,07
2019	202	3273,95	46	5,76	5523	1970,72	5771	5250,43

Диаграмма №3 Структура сделок на вторичном рынке, декабрь 2019 г. (по объему сделок)

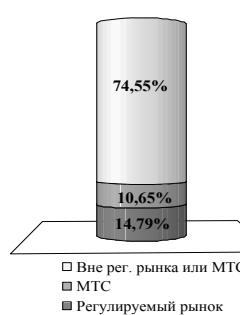

Диаграмма №4 Структура сделок на вторичном рынке, декабрь 2019 г. (по количеству сделок)

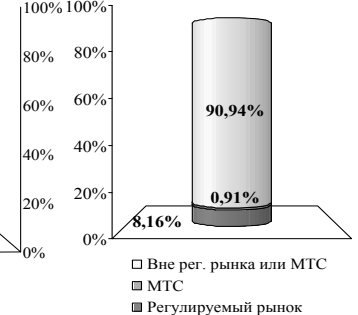
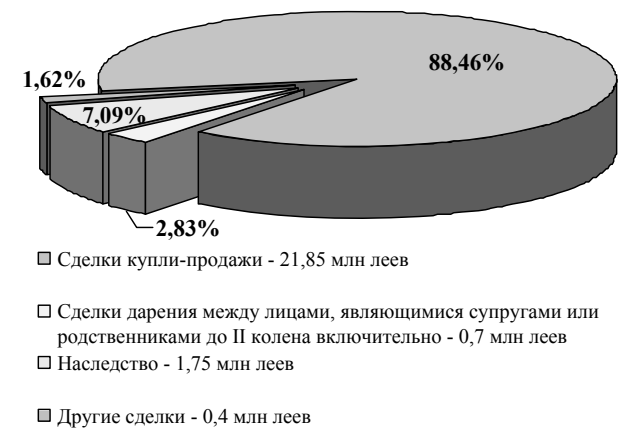

Диаграмма №5 Структура сделок вне регулируемого рынка или вне МТС в декабре 2019 г.

Решения Административного совета Национальной комиссии по финансовому рынку

В ходе очередного заседания от 10 февраля 2020 года Административный совет Национальной комиссии по финансовому рынку (НКФР), наделенный компетенцией согласно рамочному закону, принял решения в сфере небанковского финансового рынка, в частности:

АВТОРИЗАЦИЯ:

- Утвердил проспект добровольного предложения о получении контроля, объявленное оферентами Симионом Кристевым, Марией Кристевой, торговым обществом MANMAL SRL, STALEVA SRL и VINIA TRAIAN GROUP SRL, предметом которого является приобретение 16 289 простых именных акций, выпущенных совместным предприятием VINIA TRAIAN SA, по цене 27,00 леев/акция, сроком действия 15 дней с момента объявления.

- Одобрил регистрацию в Реестре страховых агентов и агентов банкашуранс Страхового агента ELIGIBIL-ASIG SRL.

- Разрешил назначить Кристину Мардарь на должность заместителя главного бухгалтера компании INTACT ASIGURĂRI GENERALE SA, с выдачей соответствующего разрешения.

- Выдал предварительное согласие на назначение Елены Карабан на должность члена правления совместного предприятия CA GRAWE CARAT ASIGURĂRI SA.

- Утвердил назначение Анжелы Цуркан и Серджиу Борты и Серджиу Брынзилэ на должность членов аудиторской комиссии в CA ASTERRA GRUP SA.

- Отозвал лицензию коммерческого общества T.A.T.I. GRUP BROKER DE ASIGURARE SRL на право осуществления посреднической деятельности в страховании в связи с добровольным отказом от лицензии.

- Разрешил государственную регистрацию учреждения OCN INTELIGENT CREDIT SRL (утвержденного решением единственного пайщика от 20.01.2020).

- Одобрил регистрацию в Реестре авторизованных организаций небанковского кредитования субъектов OVI CREDIT SRL и BATU CREDIT SRL.

- Утвердил цену продажи согласно актам переоценки ценных бумаг, находящихся во владении доверительных управляющих BV FIDUCIAR INVEST SA, ECON-RENAȘTERE SA и COMPANIA FIDUCIARĂ A FERROVIARILOR SA, которые выставляются на продажу на условиях ст. 146¹ части (2) Закона №171/2012.

НАДЗОР

- Выдал предупреждение и предписание 13 ссудо-сберегательным ассоциациям и 8 организациям небанковского кредитования оплатить в течение 15 рабочих дней долги по регуляторным платежам за IV квартал 2019 года и приходящую по ним пеню.

Пресс-служба НКФР

В Кишиневе обсудили динамику и перспективы сектора небанковского кредитования

Продолжение. Начало на стр.1

вого бремени населения, в том числе введение пакета минимальных условий для заемщиков для обеспечения ответственного кредитования. Нацбанк Румынии регулярно адаптирует используемые меры с учетом динамики экономического развития, установленных или прогнозируемых тенденций, а также профильных регуляторных норм Европейского союза.

Исполнительный директор Американской торговой палаты в Молдове Мила Малайрэу заявила, что «на протяжении более чем 15 лет существования сектор доказал свою необходимость для общества в качестве экономического катализатора и посредством финансирования бизнеса, и посредством стимулирования потребления. Конференция стала отличным поводом сделать выводы в отношении роли и места сектора в структуре финансового рынка Республики Молдова, а также наметить приоритеты на будущее».

В связи с этим Оксана Бынзару, региональный директор и инвестиционный консультант Европейского фонда по Юго-Восточной Европе заявила, что «фонд выступает

за упрощение доступа к финансированию и создание стабильной и процветающей финансовой системы. При условии корректного управления сектор небанковского кредитования Молдовы способен стать успешным примером финансовой инклюзивности потребителей и микропредприятий, необходимой для устойчивого экономического развития».

В рамках мероприятия состоялось три раунда дискуссий, где обсуждались наиболее актуальные вопросы, в том числе необходимость регулирования в сфере небанковского кредитования, международный опыт в этой сфере, влияние сектора небанковского кредитования на ускорение развития частного сектора, опыт других стран в оценке платежеспособности клиента и применение ответственного кредитования.

Конференция «Ответственное финансирование – перспектива сектора небанковского кредитования» впервые проводилась в Кишиневе, представляя собой значимое мероприятие на фоне реформ, проводимых как на местном финансовом рынке, так и на региональном и международном уровнях.

Пресс-служба НКФР

Региональная платформа призвана продвигать вина

В рамках Проекта WINET винодельческие предприятия Молдовы подписали соглашения о сотрудничестве

Качество вина, без сомнения, играет серьезную роль в достижении успеха винодельческой отрасли, но не менее важно и продвигать конечный продукт, открываться всем, кто проявляет интерес к вину. Люди хотят пить хорошее вино, им надо помочь найти его и открыть для себя.

Именно этот принцип должен лежать в основе продвижения вин, когда каждая идея, каждый шаг приближает производство к потребителю. Такой идеей стал международный трансграничный проект «WINET – Торговля и инновации в винодельческом секторе». Проект открылся относительно недавно, о нем с интересом говорили в рамках Moldova Business Week 2019. Несколько дней назад в рамках международного проекта WINET винодельческие предприятия Черноморского региона из Молдовы, Румынии и Болгарии получили возможность продвигать свою продукцию. Это позволит им увеличить экспорт на международном уровне и число трансграничных торговых операций, а также модернизировать сельскохозяйственный сектор.

Проект внедряется Агентством инвестиций Молдовы, партнером и лидером первого трансграничного проекта Черноморского региона в области торговли и сотрудничества для винного сектора. Другими партнерами проекта стали Торгово-промышленная палата Стара Загора (CCISZ) из Болгарии и Торгово-промышленная и сельскохозяйственная палата Тулча (CCIATL) из Румынии. Координатором проекта является Елена Олейник-Сливински.

По словам Олейник-Сливински, проект должен произвести революцию в винодельческом секто-

ре Черноморского региона путем активного взаимодействия заинтересованных сторон, координации усилий и проявления постоянного интереса к продвижению винодельческой продукции.

«Недавно было подписано девять соглашений о сотрудничестве с винодельческими компаниями Молдовы, среди которых Castel Mimi, Purcari Wines, Rădăcini, Combinatul de Vinuri Cricova, Chateau Vartely Winery, ATU Winery, GOGU Winery, Chateau Cristi, Mileştii Mici. Я рада, что нам это удалось! Благодаря своим коллегам Штефану Яманды, Алину Фортунатову и коллегам из Агентства по инвестициям за оказанную поддержку в первом важном шаге на пути успешного внедрения проекта WINET», – отметила Олейник-Сливински.

В Болгарии соглашения подписали компания Zaara Estate Winery и общественная организация Club Dionysius. Соглашения о сотрудничестве подписали и шесть румынских компаний, среди которых Casa Niculiţel, NicaHor Expert, Sarica Niculiţel, Crama Habangia, Alcovin Macin, Crama Pivniţele.

В церемонии подписания соглашений приняли участие чрезвычайный посол Румынии в Молдове Даниел Ионица, чрезвычайный посол Болгарии в Молдове Евгений Стефанов Стойчев, госсекретарь Юлиана Дрэгэлин и эксперт Национального бюро винограда и вина Штефан Яманды.

Генеральный директор Агентства инвестиций Молдовы Родика Вербенюк отметила, что проект WINET вписывается в стратегию Агентства инвестиций по развитию платформ для укрепления и расширения возможностей продвижения и экспорта продуктов и услуг, производимых в Молдове. По ее словам, более того, эта инициатива стала премьерой для нашей страны, так как впервые Молдова выступает партнером и лидером первого трансграничного

проекта для Черноморского региона в области торговли и сотрудничества в винодельческом секторе. Онлайн платформа WINET станет инструментом цифровой коммуникации – эффективным, быстрым и бесплатным. И виноделы разных стран смогут бесплатно продвигать свою продукцию и повышать узнаваемость брендов своих товаров.

«Все знают, что бренд «Вино Молдовы» стал послом республики за рубежом, а благодаря высокому качеству наших вин в прошлом году молдавские виноделы с самых значимых международных конкурсов привезли домой более 800 медалей. Мы хотим, чтобы эти успехи приумножались, а общение с потенциальным потребителем и дистрибьюторами стало более эффективным», – отметила Родика Вербенюк.

Координатор проекта Олейник-Сливински сообщила, что проект WINET предлагает следующие преимущества своим участникам: возможность стать членом первой международной онлайн сети производителей и экспортеров, которая объединит более 114 компаний винодельческой индустрии из стран Черноморского региона; получение доступа к сети международных дистрибьюторов с возможностью заключать прямые контракты; доступ к обширному рынку сбыта вин, который объединяет несколько стран; оптимизация расходов на продвижение продукции на международных рынках в рамках различных мероприятий и в социальных сетях; 20 компаний из Молдовы смогут бесплатно посетить Румынию и Болгарию для обмена опытом.

Проект WINET проводится с 5 апреля 2019 года по 5 апреля 2021 года при финансировании Европейского союза через операционную программу BLACK SEA BASIN 2014 – 2020. Совокупный бюджет проекта – 686996 евро.

Константин ОЛТЯНУ

“FinComBank” S.A.

В соответствии с положениями статьи 52¹ Закона о деятельности банков №202 от 06.10.2017 г., на основании решений Исполнительного комитета Национального Банка Молдовы №15 от 11.01.2019 г., №187 от 10.07.2019 г. и №283 от 08.11.2019 г., а также решений Правления “FinComBank” S.A. от 05.08.2019 г. (протокол №30), и от 05.02.2020 г. (протокол №6) “FinComBank” S.A. объявляет о начале четвертого месяца продажи акций XX эмиссии Банка на регулируемом рынке «как отдельные акции».

УСЛОВИЯ ПРОДАЖИ:

- Четвертый месяц продажи акций XX эмиссии “FinComBank” S.A. на регулируемом рынке «как отдельные акции» начинается с 12 февраля 2020 г. и действует по 11 марта 2020 г.
- Начальная цена продажи составляет 159,52 лей за акцию.
- Выставленные на продажу акции могут быть приобретены в любом количестве, одним или несколькими покупателями, или группой лиц действующими согласованно (потенциальный приобретатель). При приобретении количества акций, составляющего по номинальной стоимости 1% и более от уставного капитала Банка, потенциальному приобретателю до соответствующего приобретения необходимо получить предварительное разрешение Национального Банка Молдовы, на условиях, изложенных в ст. 47 – 49 Закона о деятельности банков №202 от 06.10.2017 г.

ИНФОРМАЦИЯ О “FINCOMBANK” S.A.:

Полное наименование	“Banca de Finanțe și Comerț” S.A.
Сокращенное наименование	“FinComBank” S.A.
Организационно-правовая форма	Акционерное общество
Юридический адрес	MD-2012, ул. А. Пушкин, 26, г. Кишинев, Республика Молдова
IDNO – фискальный код	1002600005347
Дата государственной регистрации	16 мая 2001
Виды деятельности	Банковская деятельность и инвестиционные общества
Уставной капитал	131 544 200 лей MD разделенный на 1 315 442 простых номинальных акций 1 класса с правом голоса. На данный момент 117 653 эмитированных акций составляют казначейские акции, что равно 8,944% от общего количества эмитированных акций

ХАРАКТЕРИСТИКИ АКЦИЙ XX ЭМИССИИ:

Полное наименование эмитента	“Banca de Finanțe și Comerț” S.A.
Тип акций	Простые номинальные акции
Класс акций	I класса
Код ISIN	MD14BFCM1001
Номинальная стоимость одной акции	100 лей MD
Количество акций XX эмиссии первоначально выставленных на продажу	475 478
Права, предоставленные одной акцией	Одна простая номинальная акция, эмитированная Банком, дает право на один голос на общем собрании акционеров, право на получения доли дивидендов и на часть из активов Банка, в случае его ликвидации

Информация, позволяющая инвесторам (потенциальным приобретателям) сделать обоснованную оценку относительно активов и пассивов, финансового положения, прибыльности или убыточности, перспектив Банка, а также сведения о состоянии дел и финансовом положении Банка в последние три года, размещена на веб-странице Банка www.fincobank.com и на сайте регулируемого рынка.

Дополнительную информацию можно получить по телефонам: 26-98-21; 26-99-40. Правление Банка

CAPITAL Market

Периодическое издание НКФР

Индекс подписки:
Moldpres: 67770. Poșta Moldovei: PM21700
Издатель:
Instituția Publică Ediția Periodică CAPITAL MARKET
Регистрационный №:
1003600114204, 27 октября 2003 года
Учредитель:
Национальная Комиссия по финансовому рынку
Главный редактор:
Геннадий ТУДОРЯНУ
Тел.: /373 22/ 229-445
Заместитель главного редактора:
Лилия АЛКАЗЭ

Прием объявлений и отчетов:
ziarulcm@gmail.com
Тел.: /373 22/ 22-12-87, 22-77-58
Факс: /373 22/ 22-05-03
Адрес: ул. Василе Александри, 115.
(угол бул. Штефан чел Маре)

Cod IBAN: MD69VI000022249111050MDL
BC “Victoriabank”, S.A., fil.11, Chișinău,
BIC VICBMD2X883.

В номере использованы материалы информационных агентств “Moldpres” и “InfoMarket”.
Статьи, помеченные знаком ■, публикуются на правах рекламы.
Каждый материал, опубликованный на страницах “Capital Market”, отражает точку зрения его автора, которая может не совпадать с точкой зрения редакции. Перечечка текстов и фотоснимков разрешается только с письменного согласия издания.

Отпечатано в типографии “Edit Tipar Grup” SRL

Потребительский кредит Когда денег не хватает...

➤ Что такое потребительский кредит?

Потребительский кредит это аванс, который финансовое учреждение предоставляет вам, когда у вас недостаточно денег. В Республике Молдова банки и организации небанковского кредитования могут предоставлять физическим лицам кредиты в зависимости от индивидуальной ситуации каждого заявителя. Хотя потребительские кредиты могут выдаваться в различных формах¹, тем не менее, их основные элементы те же и каждому из нас следует хорошо понимать их.

➤ Кредитный договор

Кредит предоставляется на основании соглашения между финансовым учреждением и физическим лицом, то есть на основании договора. Существуют действующие нормы, которые устанавливают основные положения договора и позволяют вам в случае необходимости расторгнуть его. Таким образом, Закон о кредитных договорах с потребителями² предусматривает сведения, которые следует включать в любое кредитное предложение, а к наиболее важным относятся: (i) номинальная процентная ставка и другие включенные комиссионные; (ii) общая сумма кредита; (iii) фактическая годовая процентная ставка; (iv) срок действия кредитного договора; (v) общая сумма, подлежащая уплате и сумма ежемесячных платежей.

Закон предусматривает 14-дневный срок, в течение которого потребитель может потребовать расторжения кредитного договора. Вы не обязаны ничего объяснять в таком случае, но должны вернуть уже полученную сумму плюс проценты. Также у вас есть право в любой момент погасить кредит досрочно, то есть раньше, чем установлено договором. В таком случае, возможно, вам придется выплатить определенную пеню, вместе с тем, она не должна превышать общую сумму фактически «потерянных» финансовым учреждением процентных ставок.

➤ Как сравнивать кредитные предложения?

Сравнение кредитных предложений прежде чем принять решение насчет будущего кредита – важный этап в выборе продукта, который лучше всего подходит вам. В этом смысле, ФГПС представляет собой весьма полезный показатель, поскольку упрощает сравнение кредитных предложений даже без наличия обязательной финансовой подготовки. ФГПС включает все платежи по кредиту – процентную ставку, которую предстоит выплатить, сопутствующие комиссионные (комиссия за предоставление; комиссия за управление и пр.), другие возможные сборы и выражает все в единой цифре.

➤ На что еще следует обращать внимание?

Хотя потребительский кредит может улучшить наш личный комфорт либо комфорт нашей семьи, он, тем не менее, предполагает и определенные риски, способные усугубить наше финансовое положение. Со временем уровень процентной ставки может измениться в сторону увеличения ежемесячных платежей по кредиту. Кроме того, и другие обстоятельства, такие как снижение уровня доходов либо потеря работы, могут сказаться на нашей способности вносить периодические платежи, в том числе платежи по кредиту. Люди с низкими доходами, с нестабильными доходами или же с недостаточной финансовой подготовкой – наиболее уязвимые и подверженные риску чрезмерного кредитного обременения. Вместе с тем, финансовая система предлагает и определенные решения, к примеру, страхование против возможных непредвиденных обстоятельств

Нацбанк подтвердил согласованность с МВФ решения о выплате банком части прибыли в бюджет

Национальный банк Молдовы (НБМ) подтвердил, что предложение о выплате части его прибыли в государственный бюджет с целью смягчения нагрузки при погашении государственного долга перед НБМ, обсуждалось с МВФ.

Как передает агентство «ИНФОТАГ», в понедельник вечером пресс-служба НБМ распространила сообщение, в котором говорится, что в согласованных условиях такая мера «соответствует международным стандартам в области капитализации центральных банков».

«Решение является сбалансированным и позволит постепенно накапливать капитал НБМ, необходимый для выполнения мандата, а также снизить нагрузку на бюджет государства за счет распределения прибыли», – говорится в релизе.

Регулятор отмечает, что такое распределение возможно путем внесения поправок в закон о НБМ с целью введения модели поэтапного и частичного распределения прибыли в бюджет до достижения уровня 10% капитала НБМ.

«Это соответствовало бы международной практике и обеспечило бы баланс между распределением прибыли в бюджет и постепенной капитализацией НБМ», – считает он.

В сообщении говорится, что «частичное распределение прибыли обсуждалось банком, правительством и МВФ».

Нацбанк отменил режим внешнего управления в Moldindconbank, введенный в октябре 2016 года

Исполнительный комитет Национального банка Молдовы (НБМ) отменил режим внешнего управления в Moldindconbank. (MISB). Как передает агентство «ИНФОТАГ», цитируя сообщение НБМ, решение принято с одобрения 10 февраля 2020 г. Николая Борисова и Пенки Кратунова – членами правления MISB.

«Они оба имеют большой финансовый и банковский опыт работы международного уровня», – отмечается в релизе.

Виктор Чиботару, назначенный НБМ временным администратором в банке, занимает теперь пост первого заместителя председателя MISB.

Moldindconbank возобновил самостоятельную деятельность в нормальном режиме, полностью восстановив функциональность органов управления.

Режим внешнего администрирования в MISB был введен 20 октября 2016 г., после того как регулятор обнаружил в нем согласованные действия группы лиц, владеющих долей в 63,89% капитала без разрешения НБМ.

Находясь под внешним управлением, MISB сумел заработать в 2018 г. прибыль в сумме 500 млн леев, а по итогам 2019 г. – 678 млн леев, показав самые высокие по системе результаты рентабельности активов (ROA) и капитала (ROE). Их значения у банка составляют 3,67 и 23,12% соответственно.

Контрольный пакет акций Moldindconbank весной 2019 г. приобрел DOVERIE UNITED-HOLDING AD (Болгария), купив его у государства за 700 млн леев.

Элементы потребительского кредита

Убедись, что ты их точно понимаешь!

- Процентная ставка
- Комиссионные
- Страхование
- ФГПС
- Общая стоимость кредита
- Ежемесячный платеж
- Срок кредита

¹ Потребительский кредит может предоставляться в разных формах, а к наиболее частым относятся классический кредит на личные нужды, кредитование счета, кредитная карта и т. д.

² Закон № 202 о кредитных договорах с потребителями от 12.07.2013

Эта публикация профинансирована Посольством Великобритании в Кишиневе посредством Фонда эффективного управления. Ответственность за содержание настоящей публикации возлагается на автора, она не отражает в обязательном порядке позицию британского правительства.

ЮСАИД предоставит гранты для упрощения экспорта фруктов и винограда

Проект Агентства США по международному развитию (ЮСАИД) «Передовое сельское хозяйство в Молдове» объявил о приеме заявок на гранты для выполнения маркетинговых планов по экспорту фруктов и столового винограда. Последний срок подачи заявок на финансирование – 16 марта, передает МОЛДПРЕС.

Проект ЮСАИД предполагает предоставление грантов на общую сумму 2,7 млн леев, отобранные участники получат суммы в размере 600–900 тыс. леев. Чтобы продемонстрировать приверженность финансированию, заявитель должен внести не менее 50% от общей суммы грантовой деятельности.

Для желающих получить грант 14 февраля будет организован информационный семинар по процедуре подачи заявок.

Проект ЮСАИД «Передовое сельское хозяйство в Молдове» призван содействовать развитию аграрного сектора в 2016 – 2021 гг. с целью стимулирования экономического роста и изменений в сельской местности, повышая благосостояние жителей нашей страны.

Только для граждан Молдовы. Инвестиционный проект

Интервью с учредителем ассоциации AGOZIM Романом Чернышёвым

На финансовом рынке Молдовы появился новый инвестиционный проект, позволяющий его участникам воспользоваться производительной способностью молдавских земель в качестве инвесторов. Наш корреспондент взял интервью у учредителя ассоциации AGOZIM Романа Чернышёва.

— Роман, расскажите о себе нашим читателям.

— Меня зовут Роман Чернышёв, родился и вырос в Кишинёве. Я специалист в области финансирования, закончил три университета в разных странах мира: получил специальность экономиста в российском университете, специальность финансиста в израильском университете и закончил в США университет CFA по специальности финансового аналитика.

В Израиле я был одним из пионеров развивающегося рынка ценных бумаг, участвовал в основании Израильского общества инвестиционных профессионалов (ISIP). Не раз меня приглашали читать лекции в университетах Израиля и Молдовы. Здесь, в Молдове, в 2016 году я оказался в числе финальных претендентов на пост президента Национального банка. Немногим позже я основал сельскохозяйственную ассоциацию AGOZIM.

— Почему именно сельскохозяйственную ассоциацию и почему именно в Молдове?

— Главная причина этого — неоправданно низкие цены на сельскохозяйственную землю в нашей стране. Дело в том, что сельскохозяйственное производство Молдовы исключительно неэффективно, поскольку земли обрабатываются мелкими хозяйствами без применения современных технологий. Это приводит к низкой прибыльности производства, что является причиной низких цен на землю.

Ресурсы нашей земли ограничены, а её население постоянно растёт. Если не случится мировой войны, спрос на сельскохозяйственную продукцию будет только расти, а выращивается эта продукция именно на земле.

Молдавские земли ничем не хуже французских, а продаются на рынке в 10 раз дешевле. Вы полагаете, это оправданно? На финансовых рынках часто случаются временные отклонения цены того либо иного актива от его ценности, но эти отклонения присутствуют лишь ограниченное время.

— Вы хотите сказать, что рыночная цена молдавской земли не соответствует её ценности?

— Именно так. Это на сегодняшний день очень дешёвый актив, который я бы рекомендовал приобрести. Мой совет не уникален. Ещё Марк Твен говорил: «Покупайте землю, ведь её уже больше никто не производит».

— Ваши объяснения очень убедительны. Но какое отношение они имеют к основной вам сельскохозяйственной ассоциации?

— Самое прямое. Наша ассоциация — это инвестиционный проект по выращиванию орехового сада, предназначенный для граждан Молдовы, которые намерены вложить свои сбережения в молдавскую землю и в её производительную способность. Наши партнёры лишь инвестируют в проект, всё остальное делает ассоциация: насаждает и обрабатывает сад, выращивает, собирает и реализует урожай. Мы предоставляем нашим инвесторам возможность вложить сравнительно небольшие средства в крупный, эффективный, долгосрочный и высокодоходный проект. Партнёр приобретает свой удел сада вместе с землей в частную собственность. Как и любую другую част-

ную собственность, наш партнёр может продавать, дарить либо завещать свою долю сада. В этом и заключается уникальность нашего проекта.

— Вы называете ваш проект высокодоходным. На какой стадии находится ваш проект, и о каких цифрах идёт речь?

— Ассоциация AGOZIM владеет восьмилетним садом грецкого ореха молдавских сортов площадью около 50 гектаров, произрастающим в пригороде Кишинёва. Участки этого сада предлагаются на продажу. Дешёвые производственные ресурсы (сельскохозяйственная земля, рабочая сила и так далее) позволяют нашей ассоциации осуществлять высокоэффективный проект, средняя реальная доходность которого (IRR) — предположительно 12-18% годовых. Это значительно выше уровня доходности жилой и коммерческой недвижимости в Молдове при схожих уровнях риска. Обратите внимание, речь идёт о реальной доходности, в отличие от номинальной. Так, например, номинальная доходность по банковскому депозиту может быть 7% годовых, но если средний уровень цен (инфляция) за этот период будет расти на 5% в год, то реальная доходность по такому депозиту составит лишь 2% годовых. Сельскохозяйственная же продукция от инфляции не страдает.

— Почему только для граждан Молдовы?

— А вот это как раз и есть причина низкой рыночной цены на молдавские сельскохозяйственные земли.

Дело в том, что по законам Молдовы, только её граждане обладают правом иметь в собственности сельскохозяйственные земли, а это является основой нашего проекта. Если бы такого закона не существовало, сельскохозяйственные земли уже давно выкупили бы иностранные инвесторы для осуществления на них различных коммерческих проектов. Очевидно, что земля сегодня стоила бы в разы дороже.

— Вы считаете, следовало бы позволить иностранцам приобретать в собственности молдавские земли?

— Затрудняюсь однозначно ответить на ваш вопрос. С одной стороны, это наверняка повысило бы уровень жизни сограждан,

с другой, — стало бы отказом от самого ценного национального ресурса — плодородной земли.

Я убежден в том, что следовало бы помочь нашим гражданам воспользоваться землей, как недооценённым высокопроизводительным ресурсом.

— Как именно нашему правительству следовало бы об этом позаботиться?

— Это может прозвучать парадоксально, но речь идёт об образовании пенсионных фондов и развитии рынка ценных бумаг.

Позвольте мне объяснить. Богатые граждане нашей страны способны самостоятельно осуществить крупный и эффективный сельскохозяйственный проект в Молдове. Но, во-первых, таких у нас немного, а во-вторых, не имея значительной зависимости от Молдовы, они зачастую выбирают инвестиции в другие страны.

Совсем иначе обстоят дела со средним классом. При наличии некоторых сбережений, например, успешный врач не будет покупать земельный надел и трактор, чтобы по выходным ездить работать в поле. Ему необходим канал, позволяющий осуществлять крупную, а значит, эффективную, коллективную инвестицию.

В развитых странах роль подобного канала — инвестиционного инструмента играют различные инвестиционные фонды. Государственный пенсионный фонд является одним из них. Функция этих фондов заключается в объединении свободных денежных средств граждан и дальнейшем финансировании наиболее эффективных инвестиционных проектов своих стран.

У граждан Молдовы, к сожалению, к такому инструменту доступа нет. Это и явилось причиной появления нашего проекта. Ассоциация AGOZIM предлагает возможность представителям среднего класса принимать участие в крупном проекте коллективных инвестиций. Размер проекта определяет его высокую эффективность и, как следствие, высокую доходность.

— Роман, вы уделяете особое внимание среднему классу общества. Чем это обусловлено?

— Средний класс — это самая производительная прослойка общества, именно средний класс представляет собой национальное достояние. Выражение «утечка

мозгов» относится именно к этому пласту общества. Представители среднего класса сильно зависимы от экономического благосостояния своей страны. Их долгосрочные планы тесно связаны с её экономикой, поскольку они обычно планируют провести старость в своей стране. Эти люди особенно нуждаются в инвестициях в свою страну, которые приносили бы прибыль в валюте этой страны. Кроме того, это богатейший класс. Совокупное состояние представителей среднего класса Молдовы в десятки раз превышает совокупное состояние её богатых граждан, просто потому, что их в тысячи раз больше.

Таким образом, когда речь идёт о прослойке среднего класса, очевиден огромный неудовлетворённый спрос на инвестиционные проекты в Молдове. Последствия этого плачевны. К ним можно было бы отнести, например, падающие цены на недвижимость, поскольку, за неимением других проектов, люди бежали покупать квартиры, в которых, как оказалось, некому было жить.

Другим последствием стало то, что депозитные счета коммерческих банков «ломятся» от депозитов физических и юридических лиц. Большей частью этих денег в конце концов пользуется государственный бюджет посредством эмиссии государственных облигаций, приобретаемых коммерческими банками. Как вам, вероятно, известно, бюджетные проекты обычно малоэффективны. Вкладчики же получают на свои депозиты процентную ставку, которая даже не покрывает инфляцию. Доходность такой инвестиции отрицательна, то есть через год на отложенные деньги вы сможете приобрести меньше товаров, чем сегодня.

Но это ещё только полбеда. Беда в том, что часть свободных средств попадает в различные недобросовестные руки, например, в компании, предлагающие торговать на рынке обмена валюты (foreign exchange market или сокращённо forex).

— Инвестиции на этом рынке, действительно, очень популярны в нашей стране. Вы считаете эти инвестиции плохим вложением средств?

— Эти вложения средств не имеют никакого отношения к инвестициям! Я скорее назвал бы это явление псевдоинвестицией, по аналогии с грибами и псевдогрибами. Снаружи они похожи, но первые насыщают, а вторые отравляют.

Инвестиция — это вложение капитала в рост. Если вы бросили в землю пшеничное зерно, то вы имеете право ожидать, что в следующем году пожнёте колосок. Это происходит потому, что в этом случае земля обладает способностью производства добавленной стоимости. Такой же способностью, в большей или меньшей степени, обладают многие другие инвестиционные проекты.

Рынок обмена валют (forex) предназначен для того, чтобы позволить экспортёрам и импортёрам страховать валютные риски, которые они вынуждены нести по роду своей деятельности, и как таковой этот рынок не обязателен для здорового развития экономики. Недобросовестные дельцы убеждают наивных граждан пользоваться этим рынком не по назначению. Подобные вложения можно было бы сравнить с игрой в карты на деньги. Кто-то в этой игре выигрывает, а кто-то проигрывает. Размер выигрыша победителя будет равен размеру проигрыша проигравшего. Деньги в этой игре лишь переходят из рук в руки. Ни на какой стадии нет их прироста. Поскольку недобросовестные компании, которые предлагают на этом рынке свои услуги, берут за них комиссию, они обычно и оказываются в этой игре выигравшей стороной.

— Мне хотелось бы поблагодарить вас, Роман, за столь интересную беседу, пожелать успеха вашему проекту, и выразить надежду на скорейшее развитие инвестиционных инструментов в нашей стране.

Республика Молдова – МВФ: 26 лет сотрудничества

Республика Молдова предложит Международному валютному фонду (МВФ) провести переговоры по новой программе. Премьер-министр Ион Кику заявил после завершения визита экспертов МВФ, что направит фонду обращение с просьбой заключить соглашение о новой программе, одиннадцатой по счету с момента присоединения Молдовы к МВФ в 1992 году, и получить первый транш спустя год после утверждения механизма финансирования.

Программа была утверждена в 2016 году на три года, но по причине политических потрясений и отклонений от обязательств, она будет завершена в марте 2020 года, когда Совет исполнительных директоров МВФ примет решение о переводе последнего транша на сумму 20 млн долларов США. «Республика Молдова является одной из немногих стран, которой удалось успешно довести программу до конца. Несмотря на множество вызовов и проблем, нам это удалось. Мы смогли соблюсти показатели успеха, выполнили свои обязательства и, думаю, что это является доказательством зрелости бюджетной системы Республики Молдова. Мы договорились о новых мерах, новой политике, которые помогут успешно завершить программу», – сообщил в ходе пресс-конференции Ион Кику.

Символичным является то, что заседание, на котором обсудят транш в 20 млн долларов, пройдет 20 марта 2020 года.

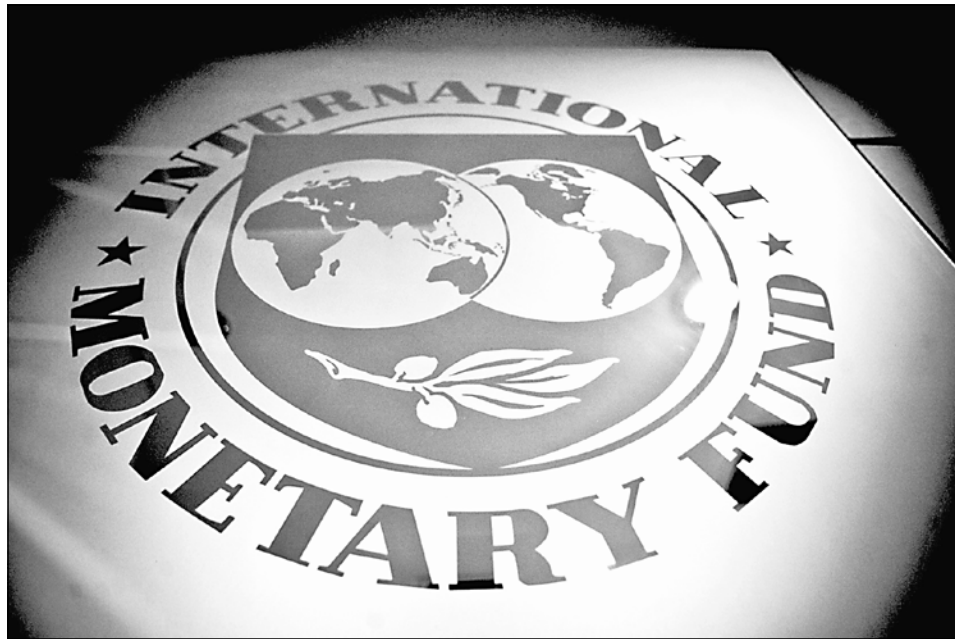
Программа на три года, утвержденная МВФ для поддержки молдавских властей, приняла 7 ноября 2016 года. Сумма кредита составила 182 млн долларов США, из которых около 60 млн долларов Молдова уже получила.

Эксперты МВФ сообщили, что «миссия достигла экспертного соглашения по мерам политики, необходимой для завершения шестого обзора программы, и провела конструктивные дискуссии с властями в контексте консультаций 2020 года в соответствии с положениями четвертой статьи Устава МВФ. Оценка экспертов показывает, что программа была реализована положительно, были выполнены все показатели эффективности, установленные на конец декабря 2019 года. Большинство контрольных показателей структурных преобразований будет выполнено к концу оценки, хотя некоторые с задержкой».

Перспективы скорее положительные, хотя есть и определенные угрозы, считают эксперты фонда. «Возобновление политической нестабильности, развороты в политике или усталость от реформ могут подорвать доверие и ограничить возможности внешнего финансирования. В то же время нельзя исключать региональные и глобальные побочные эффекты от затянувшегося замедления темпов роста основных торговых партнеров. Для снижения этих рисков и повышения устойчивости необходима разумная и хорошо скоординированная политика», – заявили в МВФ.

Миссия отметила, что «опыт Молдовы в исполнении бюджетных капитальных расходов оставляет желать лучшего вследствие значительных недостатков в управлении государственными инвестициями, которые необходимо срочно устранить. Кроме того, обеспечение финансирования со стороны внешних партнеров по развитию, как это предусмотрено в бюджете, требует мощного импульса реформ. Между тем необходимо разработать планы действий для непредвиденных обстоятельств, если внешние приоткрытия не оправдают ожиданий».

Группа экспертов фонда сообщила также, что восприятие коррупции и слабость верховенства закона укоренились, нормативно-правовая база не соблюдается должным образом, уровень теневой экономики высок, а большой сектор госпредприятий представляет финансовые риски и подрывает конкуренцию и производительность. Эксперты МВФ обсудили некоторые цели, которые должны быть достигнуты в ближайшее время, в том числе утверждение законодательства, касающегося небанковских финансовых институтов, для устойчивого и безопасного развития этого сектора. Другая

затронутая тема касалась финансовых отклонений, накопившихся в регулируемом Национальным агентством по безопасности в энергетике секторе, для которых необходимо определить путь компенсации.

Несмотря на некоторые риски, заявленные экспертами, важно то, что достигнуто соглашение по мерам, необходимым для успешного завершения программы, и Республика Молдова получит последний транш уже в конце марта.

Новую программу еще предстоит обсудить. Начиная с 1993 года Молдова подписала следующие договоренности с МВФ в поддержку проводимых властями программ экономической стабилизации: по линии Механизма компенсационного и чрезвычайного финансирования (CCFF), Механизма финансирования структурных преобразований (STF), соглашений Stand-by, Расширенных механизмов финансирования (EFF) и Механизмов финансирования на цели сокращения бедности и содействия экономическому росту (PRGF), с 2009 г. названные Расширенными кредитными механизмами (ECF). МВФ также перечислил Молдове в 2009 году 117,71 миллиона специальных прав заимствования (СПЗ) в рамках единовременного распределения средств.

По состоянию на конец декабря 2019 г. общий объем непогашенных кредитов и ссуд, полученных от МВФ, составил 213,1 млн СПЗ (около 295 млн долларов США).

Первые деньги от МВФ поступили в 1993 году, когда Молдова столкнулась с проблемами платежного баланса, появившимися после прекращения некоторых торговых и платежных соглашений, вызванных переходом от торговли на основе фиксированных цен к многосторонней торговле на рыночной основе.

Министерство финансов объявило в конце 1993 года, что вся сумма в размере 103 млн долларов, выданная Молдове в виде кредита на 1994 год от МВФ, будет направлена на покрытие дефицита внешнего платежного баланса.

В середине декабря 1993 года, после введения национальной валюты, Совет директоров МВФ утвердил новое соглашение stand-by на сумму 51,75 млн специальных прав заимствования, после того как эксперты фонда обсудили с Правительством и Нацбанком реализацию всеобъемлющей программы стабилизации и структурных реформ. Несколько недель спустя, 13 сентября 1993 года, был утвержден Механизм структурных реформ на сумму 45 млн специальных прав заимствования. Все эти суммы были полностью переведены.

В марте 1995 года было подписано новое соглашение stand-by на сумму 58,50 млн СПЗ (90 млн долларов). Правительство Молдовы обязалось снизить инфляцию до 10%, что, по мнению некоторых экспертов, было весьма труднодостижимой задачей. Среди условий, поставленных МВФ, было и последовательное проведение экономических реформ, в частности, создание рынка ценных бумаг, принятие новых законов о Национальном банке и банковской деятельности. Но в результате нестабильности и невыполнения

некоторых условий, Молдова получила всего 55% от утвержденной суммы.

20 мая 1996 года МВФ утвердил новый кредит на три года в рамках расширенного механизма финансирования на сумму около 195 млн долларов. Задачи остались прежними – сокращение инфляции, которая снизилась с 116% в 1994 году до 24% в 1995 году, поддержание финансовой стабильности и создание институтов и механизмов рыночной экономики до конца действия программы, чтобы заложить основу для устойчивого роста и действенного платежного баланса, а также завершения процесса приватизации. В соответствии с этой стратегией, основными макроэкономическими задачами на 1996 – 1998 годы стали рост ВВП в среднем на 4-5% за три года; снижение инфляции до 6% к 1998 году; сокращение дефицита внешнего текущего счета до 2% в ВВП. История, однако, повторилась – в результате экономических и политических кризисов выполнить ряд обязательств не удалось, и страна получила только 67% от утвержденной суммы.

Кредит PRGF (Механизм финансирования на цели сокращения бедности и содействия экономическому росту) на три года в размере 144 млн долларов был утвержден в декабре 2000 года после решения Совета директоров Всемирного банка от 19 декабря того же года, и он повторил судьбу двух предыдущих кредитов. Политическая неопределенность, невыполнение ряда условий привело к плачевному результату – была переведена только четверть суммы.

С 2003 по 2006 год у Молдовы не было программы с МВФ. Только 5 мая 2006 года Совет директоров МВФ утвердил новое соглашение с Молдовой на три года на основе Механизма финансирования на цели сокращения бедности и содействия экономическому росту в размере 80,08 млн СПЗ (около 118,2 млн долларов США). По информации МВФ, этот механизм является льготным для стран с низкими доходами. Процентная ставка по кредитам в рамках этого механизма составляет 0,5% годовых, срок кредита составляет 10 лет, а каникулы – 5,5 лет. Выданные средства были освоены на 79%.

Республика Молдова не полностью воспользовалась и самой крупной суммой, полученной когда-либо страной от МВФ – 574,4 млн долларов США, выделенных фондом 29 января 2010 года, опять же из-за невыполнения ряда условий.

Следующие два года у Молдовы не было программы с фондом. А 7 ноября 2016 года была утверждена новая программа на сумму 182 млн долларов США, которая должна завершиться 20 марта, и это будет первая успешно завершенная программа.

Вывод – МВФ не прощает невыполнения обязательств. Программа с фондом повышает доверие к стране в отношениях с другими кредиторами и донорами и, не в последнюю очередь, отметим, что переговоры с экспертами МВФ, приезжающими в Кишинев, даются очень нелегко. Но, как заметил один из участников последних переговоров с экспертами МВФ, «обсуждать можно все вопросы».

Влад БЕРКУ

Октавиан Армашу:
Смягчение нагрузки на бюджет надо решать, не подвергая рискам финансовую стабильность

«Нагрузку на бюджет в связи с погашением долга государства перед Национальным банком (НБМ) надо решать по мере возможности и строго в рамках того, что можно сделать, не подвергая рискам финансовую стабильность», – считает президент НБМ Октавиан Армашу.

В интервью корреспонденту «ИНФОТАГ» он сказал, что в настоящее время самыми крупными активами являются валютные резервы НБМ и облигации Министерства финансов, обеспечивающие находящиеся в обращении леи.

«Мы в банке понимаем, что необходимо снизить давление на бюджет. Да, это большое для Молдовы несчастье (вывод из трех банков в 2014 – 2015 гг. \$1 млрд – «И.»), и теперь возврат денег больно бьет по бюджету. И если существует возможность хоть как-то снизить нагрузку на бюджет, то почему бы это не сделать?», – отметил банкир.

Говоря о процентной ставке по облигациям Министерства финансов, которые находятся на балансе НБМ, президент сказал, что значение ставки было зафиксировано в размере 5%, чтобы ее показатель был на уровне целевой инфляции НБМ.

«Ставка по облигациям должна покрывать и компенсировать инфляцию. Цель НБМ заключается в том, чтобы эти бумаги сохранялись до их погашения на нашем балансе и покрывали обязательства НБМ по денежной массе, которую банк эмитирует и выпускает в открытое обращение», – пояснил он.

На вопрос, может ли государство досрочно выкупить свои облигации у банка, его президент сказал, что закон предусматривает не только досрочное их погашение эмитентом, но и досрочный выкуп этих бумаг третьими лицами, когда НБМ как кредитор может продать этот долг инвестору.

Как ранее сообщало агентство «ИНФОТАГ», облигациями на сумму 14 млрд леев Министерство финансов исполнило гарантию государства, под которую НБМ в 2014 – 2015 гг. выдал Banca de Economii, Banca Socială и Unibank 14 млрд леев срочных кредитов с целью поддержания ликвидности этих банков и сохранения стабильности в банковской системе страны. Срок погашения облигаций государства – 20 лет. Ежегодно деньгами бюджета должно погашаться в среднем 700 млн леев, а также 500-600 млн леев в виде процентов за непогашенные бумаги.

Президент Игорь Додон озвучил 10 февраля решение, которое призвано смягчить нагрузку на бюджет в связи с выкупом облигаций государства у НБМ. Его суть заключается в том, что НБМ ежегодно будет распределять прибыль, выплачивая в бюджет в среднем 250 млн леев, что за 20 лет, как предполагает президент Додон, позволит получить 5 млрд леев, которыми Министерство финансов сможет погасить облигации государства в НБМ. В коридорах власти говорят, что такое решение согласовано с МВФ, и что оно не приведет к снижению капитала НБМ.